

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

18 januari 2001

WETSONTWERPtot instelling van een
inkomensgarantie voor ouderen**WETSVOORSTEL**tot wijziging van artikel 7 van de wet van 1 april
1969 tot instelling van een gewaarborgd inkomen
voor bejaarden**WETSVOORSTEL**tot wijziging van de artikelen 4 en 18 van de wet
van 1 april 1969 tot instelling van een gewaarborgd
inkomen voor bejaarden**WETSVOORSTEL**tot wijziging van de wetten inzake het gewaarborgd
inkomen voor bejaarden, het bestaansminimum
en de tegemoetkomingen aan gehandicapten**VERSLAG**NAMENS DE COMMISSIE
VOOR DE SOCIALE ZAKEN
UITGEBRACHT DOOR
MEVROUW **Maggie DE BLOCK**

Voorgaande documenten :

DOC 50 **0934/(2000-2001)** :001 : Wetsontwerp.
002 : Amendementen.*Zie ook :*004 : Tekst aangenomen door de commissie (artikel 77).
005 : Tekst aangenomen door de commissie (artikel 78).DOC 50 **0403/(1999-2000)** :

001 : Wetsvoorstel van de heer Anthuenis.

DOC 50 **0404/(1999-2000)** :

001 : Wetsvoorstel van de heer Anthuenis.

DOC 50 **0511/(1999/2000)** :

001 : Wetsvoorstel van mevrouw D'Hondt.

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

18 janvier 2001

PROJET DE LOIinstituant la garantie des ressources
aux personnes âgées**PROPOSITION DE LOI**modifiant l'article 7 de la loi du 1er avril 1969
instaurant un revenu garanti
aux personnes âgées**PROPOSITION DE LOI**modifiant les articles 4 et 18 de la loi
du 1er avril 1969 instituant un revenu
garanti aux personnes âgées**PROPOSITION DE LOI**modifiant les lois relatives au revenu garanti aux
personnes âgées, au minimum de moyens d'existence
et aux allocations aux handicapés**RAPPORT**FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DES AFFAIRES SOCIALES
PAR
MME **Maggie DE BLOCK**

Documents précédents :

DOC 50 **0934/(2000-2001)** :001 : Projet de loi.
002 : Amendements.*Voir aussi :*004 : Texte adopté par la commission (article 77).
005 : Texte adopté par la commission (article 78).DOC 50 **0403/(1999-2000)** :

001 : Proposition de loi de M. Anthuenis.

DOC 50 **0404/(1999-2000)** :

001 : Proposition de loi de M. Anthuenis.

DOC 50 **0511/(1999/2000)** :

001 : Proposition de loi de Mme D'Hondt.

Samenstelling van de commissie op datum van indiening van het verslag /

Composition de la commission à la date du dépôt du rapport :

Voorzitter / Président : Joos Wauters.

A. — Vaste leden / Membres titulaires

VLD	Filip Anthuenis, Maggie De Block, Jef Valkeniers.
CVP	Luc Goutry, Greta D'Hondt, Trees Pieters.
Agalev-Ecolo	Paul Timmermans, Joos Wauters.
PS	Jean-Marc Delizée, Maggy Yerna.
PRL FDF MCC	Daniel Bacquelaine, Pierrette Cahay-André.
Vlaams Blok	Koen Bultinck, Guy D'haeseleer.
SP	Hans Bonte.
PSC	Raymond Langendries.
VU&ID	Annemie Van de Casteele.

B. — Plaatsvervangers / Membres suppléants

Yolande Avontroodt, Pierre Chevalier, Pierre Lano, Georges Lenssen.
 Jos Ansoms, Joke Schauvliege, Jo Vandeurzen, Servais Verherstraeten.
 Marie-Thérèse Coenen, Zoé Genot, Kristien Grauwels.
 Colette Burgeon, Yvan Mayeur, Bruno Van Grootenbrulle.
 Olivier Chastel, Corinne de Permentier, Serge Van Overtveldt.
 Gerolf Annemans, Hagen Goyvaerts, John Spinnewyn.
 Dalila Douifi, Jan Peeters.
 Luc Paque, Jean-Jacques Viseur.
 Danny Pieters, Els Van Weert.

AGALEV-ECOLO	:	Anders gaan leven / Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales
CVP	:	Christelijke Volkspartij
FN	:	Front National
PRL FDF MCC	:	Parti Réformateur libéral - Front démocratique francophone-Mouvement des Citoyens pour le Changement
PS	:	Parti socialiste
PSC	:	Parti social-chrétien
SP	:	Socialistische Partij
VLAAMS BLOK	:	Vlaams Blok
VLD	:	Vlaamse Liberalen en Democraten
VU&ID	:	Volksunie&ID21

Afkortingen bij de nummering van de publicaties :		Abréviations dans la numérotation des publications :	
DOC 50 0000/000 :	Parlementair document van de 50e zittingsperiode + nummer en volgnummer	DOC 50 0000/000 :	Document parlementaire de la 50e législature, suivi du n° et du n° consécutif
QRVA :	Schriftelijke Vragen en Antwoorden	QRVA :	Questions et Réponses écrites
CRIV :	Integraal Verslag (op wit papier, bevat de bijlagen en het Beknopt Verslag, met kruisverwijzingen tussen Integraal en Beknopt Verslag)	CRIV :	Compte Rendu Intégral (sur papier blanc, avec annexes et CRA, avec renvois entre le CRI et le CRA)
CRIV :	Voorlopige versie van het Integraal Verslag (op groen papier)	CRIV :	Version Provisoire du Compte Rendu intégral (sur papier vert)
CRAVB :	Beknopt Verslag (op blauw papier)	CRAVB :	Compte Rendu Analytique (sur papier bleu)
PLEN :	Plenum (witte kaft)	PLEN :	Séance plénière (couverture blanche)
COM :	Commissievergadering (beige kaft)	COM :	Réunion de commission (couverture beige)

Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers	Publications officielles éditées par la Chambre des représentants
Bestellingen :	Commandes :
Natieplein 2	Place de la Nation 2
1008 Brussel	1008 Bruxelles
Tel. : 02/ 549 81 60	Tél. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74	Fax : 02/549 82 74
www.deKamer.be	www.laChambre.be
e-mail : alg.zaken@deKamer.be	e-mail : aff.generales@laChambre.be

INHOUD

	Blz.
I. Inleiding van de minister van Sociale Zaken	3
II. Inleiding van de heer Filip Anthuenis	12
III. Inleiding van mevrouw Greta D'Hondt	12
IV. Algemene bespreking	13
V. Artikelsgewijze bespreking en stemmingen	28
VI. Splitsing van het ontwerp	35
Bijlage	36

DAMES EN HEREN,

Uw commissie heeft dit wetsontwerp, alsook de toegevoegde wetsvoorstellen, besproken tijdens haar vergadering van 10 januari 2001.

Vóór die vergadering vond op 2 mei 2000 reeds een andere vergadering plaats, waarop de minister van Sociale Zaken en Pensioenen de krachtlijnen heeft voorgesteld van de hervorming van het gewaarborgd inkomen voor bejaarden. Die presentatie werd opgenomen in de inleiding, terwijl de daaropvolgende bespreking als bijlage is terug te vinden.

I. — INLEIDING VAN DE HEER FRANK VANDENBROUCKE, MINISTER VAN SOCIALE ZAKEN EN PENSIOENEN

België heeft een efficiënt sociaal zekerheidsstelsel dat een ruime sociale dekking van de begunstigten waarborgt. Toch hebben sommige ouderen, na het volbrengen van een volledige loopbaan soms onvoldoende bestaansmiddelen om een menswaardig bestaan te leiden.

De wetgeving betreffende het gewaarborgd inkomen voor bejaarden dateert van 1969 en werd in meer dan 30 jaar amper gewijzigd. De bestaande wetgeving is derhalve dringend aan vervanging toe. Het voorstel tot instelling van een inkomensgarantie voor ouderen stelt met ingang van 1 januari 2001 een nieuwe regelgeving in, waarin de volgende klemtonen worden gelegd :

- de gelijke behandeling van mannen en vrouwen;
- de aanpassing van de wetgeving aan de recente maatschappelijke en sociale evoluties;
- de modernisering van de wetgeving.

Gelijke behandeling van mannen en vrouwen

Vóór 1 juli 1997, datum waarop in het raam van de modernisering van de sociale zekerheid en de vrijwa-

SOMMAIRE

	Pages
I. Exposé introductif du ministre des Affaires sociales	3
II. Exposé introductif de M. Filip Anthuenis	12
III. Exposé introductif de Mme Greta D'Hondt	12
IV. Discussion générale	13
V. Discussion des articles et votes	28
VI. Scission du projet	35
Annexe	36

MESDAMES, MESSIEURS,

Votre commission a examiné le présent projet de loi ainsi que les propositions jointes lors de sa réunion du 10 janvier 2001.

Cette réunion a été précédée par une présentation, en date du 2 mai 2000, par le ministre des Affaires sociales et des Pensions, des lignes de force de la réforme du régime du revenu garanti aux personnes âgées. Cette présentation a été intégrée dans l'exposé introductif. La discussion qui y a fait suite figure en annexe.

I. — EXPOSÉ INTRODUCTIF DE M. FRANK VANDENBROUCKE, MINISTRE DES AFFAIRES SOCIALES ET DES PENSIONS

La Belgique connaît un régime de sécurité sociale efficace garantissant une large couverture sociale des bénéficiaires. Cependant, certaines personnes âgées ont parfois, après avoir accompli une carrière complète, des ressources insuffisantes pour mener une existence digne.

La législation relative au revenu garanti aux personnes âgées date de 1969 et a à peine été retouchée en plus de 30 ans. Il s'impose dès lors de remplacer la législation existante. La proposition d'instauration d'une garantie de ressources aux personnes âgées introduit à dater du 1er janvier 2001 une nouvelle réglementation, dans laquelle l'accent est mis sur :

- l'égalité de traitement des hommes et des femmes;
- l'adaptation de la législation aux récentes évolutions sociales;
- la modernisation de la législation.

L'égalité de traitement des hommes et des femmes

Avant le 1er juillet 1997, date à laquelle, dans le cadre de la modernisation de la sécurité sociale et de la sau-

ring van de leefbaarheid van de wettelijke pensioenstelsels, in de pensioenstelsels voor werknemers en voor zelfstandigen een ingrijpende hervorming werd doorgevoerd, bedroeg de minimumleeftijd tot het verkrijgen van een gewaarborgd inkomen voor bejaarden voor vrouwelijke gerechtigden 60 jaar, voor mannelijke gerechtigden 65 jaar. In het raam van de voormelde hervorming werd de leeftijd voor de vrouwelijke gerechtigden — zoals voor de pensioenen — geleidelijk van 61 jaar op 1 juli 1997 naar 65 jaar op 1 januari 2009 opgetrokken.

Het Arbitragehof was in zijn arrest n° 62/97 van 28 oktober 1997 van oordeel dat een ongelijke leeftijd voor mannen en vrouwen in een bijstandsregeling, waarin geen bijdrageplicht geldt, in tegenstrijd met de Grondwet is.

Het voorstel voor inkomensgarantie voor ouderen voert, om aan deze bezwaren tegemoet te komen, een gelijke leeftijd voor mannen en vrouwen in.

Op 1 januari 2001 wordt de minimumleeftijd voor mannen en vrouwen eenvormig op 62 jaar vastgesteld. Op 1 januari 2003 wordt deze leeftijd verhoogd tot 63 jaar, op 1 januari 2006 tot 64 jaar. De voorgestelde minimumleeftijd van 65 jaar wordt bereikt op 1 januari 2009.

In tegenstelling tot de pensioenregelingen voor werknemers en voor zelfstandigen, waarin een geleidelijke verhoging van de normale pensioenleeftijd voor vrouwelijke gerechtigden van 60 naar 65 jaar werd betracht, wordt de gelijkheid van mannen en vrouwen — omwille van het arrest van het Arbitragehof — van meet af aan ingevoerd.

Aanpassing aan de recente maatschappelijke en sociale evoluties

De huidige wetgeving op het gewaarborgd inkomen voor bejaarden gaat — zoals de pensioenwetgeving — uit van een klassieke benadering van het gezinspatroon. De rechten worden bepaald in functie van de burgerlijke staat van de aanvrager, waarin het huwelijk het centrale gegeven is voor de vaststelling van de belangrijkheid van het bedrag. Men onderscheidt er derhalve de noties van « gezinsbedrag », « bedrag als alleenstaande » en « bedrag als feitelijk gescheiden echtgenoot ».

Bij de benadering van het gezinsbedrag wordt de echtgeno(o)t(e) als een persoon ten laste beschouwd, die een verhoging van het bedrag als alleenstaande wettigt. Er worden geen verdere bijzondere voorwaarden inzake leeftijd aan het verwerven van het gezins-supplement gekoppeld.

Evenmin wordt voor niet gehuwde samenlevende partners rekening gehouden met de bestaansmiddelen waarover de andere partner beschikt. Zij ontvangen bijgevolg in de vigerende wetgeving — indien zij aan de leeftijds- en bestaansmiddelenvoorwaarden voldoen — beide een bedrag als alleenstaande.

vegarde de la viabilité des régimes de pension légaux, une profonde réforme est intervenue dans les régimes de pension des travailleurs salariés et indépendants, l'âge minimum pour l'obtention d'un revenu garanti aux personnes âgées était de 60 ans pour les bénéficiaires féminins et de 65 ans pour les bénéficiaires masculins. C'est dans le cadre de ladite réforme que l'âge requis pour les bénéficiaires féminins a progressivement été relevé — comme pour les pensions — de 61 ans au 1er juillet 1997 à 65 ans au 1er janvier 2009.

La Cour d'arbitrage a estimé dans son arrêt n° 62/97 du 28 octobre 1997 qu'une inégalité d'âge entre hommes et femmes dans un régime d'assistance où il n'y a pas d'obligation de cotisation était contraire à la Constitution.

La proposition d'une garantie de ressources aux personnes âgées instaure une égalité d'âge pour les hommes et les femmes afin de répondre à ces objections.

Le 1er janvier 2001, l'âge minimum pour les hommes et les femmes sera uniformément fixé à 62 ans. Le 1er janvier 2003, cet âge sera porté à 63 ans et à 64 ans le 1er janvier 2006. L'âge minimum de 65 ans proposé sera atteint au 1er janvier 2009.

Contrairement aux régimes de pension des travailleurs salariés et indépendants, dans lesquels l'on tendait à un relèvement progressif de 60 à 65 ans de l'âge normal de la pension pour les bénéficiaires féminins, l'égalité des hommes et des femmes est — en raison de l'arrêt de la Cour d'arbitrage — instaurée d'emblée.

Adaptation aux récentes évolutions sociales

La législation actuelle sur le revenu garanti aux personnes âgées est la résultante — comme la législation des pensions — d'une approche classique du modèle familial. Les droits sont déterminés en fonction de l'état civil du demandeur, où le mariage est l'élément clé déterminant l'ampleur du montant. On y distingue donc les notions de « taux de ménage », « taux d'isolé » et « taux comme conjoint séparé de fait ».

Dans l'approche du taux de ménage, le conjoint est considéré comme une personne à charge, qui justifie un relèvement du montant d'isolé. Aucune autre condition particulière d'âge n'est liée à l'obtention du supplément de ménage.

Pour des partenaires non mariés cohabitants, il n'est pas davantage tenu compte des ressources dont l'autre partenaire dispose. Ils perçoivent tous deux par conséquent dans la législation en vigueur — s'ils satisfont aux conditions d'âge et de ressources — un montant au taux d'isolé.

Het voorstel wil rekening houden met de maatschappelijke realiteit en in de berekeningsregels — los van de burgerlijke staat — een gelijke behandeling invoeren, zonder hierbij het klassieke gezinspatroon te benadelen. Vandaar dat het recht op inkomensgarantie voor ouderen wordt geïndividualiseerd ⁽¹⁾.

Van zodra meerdere personen dezelfde hoofdverblijfplaats delen, zullen zij voortaan — indien zij allen aan de leeftijdsvoorwaarde voldoen — aanspraak kunnen maken op inkomensgarantie voor ouderen. Bij een gehuwd gezin zijn deze twee gelijkwaardige individuele basisbedragen hoger dan het huidige gezinsbedrag.

Bij samenwonen zal rekening worden gehouden met de bestaansmiddelen van alle personen die dezelfde hoofdverblijfplaats delen om het recht op inkomensgarantie te bepalen en zal, ongeacht de persoonlijke inbreng van de aanvrager in het vermogen, de totaliteit van het vermogen door het aantal personen worden gedeeld om op het toekenbaar basisbedrag in mindering te worden gebracht. Een uitzondering wordt voorzien voor ouderen die bij hun kinderen gaan inwonen.

Niettemin worden beschermende maatregelen voorzien voor onvrijwillig feitelijk gescheiden gerechtigden die om gezondheidsredenen in een rustoord, rust- en verzorgingstehuis of in een psychiatrische instelling worden geplaatst. Ook nader te bepalen bijzondere situaties kunnen hiermee worden gelijkgesteld. Zij kunnen aanspraken laten gelden op een met 50 % verhoogd basisbedrag. Ook de « zuivere » alleenstaanden krijgen het verhoogd basisbedrag. Van deze categorieën is immers geweten dat de vaste kosten beduidend hoger liggen dan van personen die in normale omstandigheden gemeenschappelijke kosten kunnen delen.

Voor de betaling van de inkomensgarantie voor ouderen is een verblijf in België noodzakelijk. Een kort verblijf in het buitenland wordt toegestaan voor maximaal 1 maand per jaar. Dit moet wel op voorhand worden meegedeeld. In afwijking hierop kan door een objectieve instantie op basis van strikte regels een langer verblijf worden toegestaan. Deze verblijfsvoorwaarde zal voor de gerechtigden, die via overschrijving worden betaald, maandelijks « *Ad random* » worden onderzocht via een levensbewijs. Een uitzondering op de controle wordt voorzien bij een verblijf in een verzorgingsinstelling.

Modernisering van de wetgeving

De wetgeving op het gewaarborgd inkomen voor bejaarden werd in meer dan dertig jaar niet fundamenteel aangepast. Dit heeft voor gevolg dat sommige berekeningsprocedures, bedragen en opvattingen niet meer

⁽¹⁾ Er is geen sprake meer van feitelijke scheiding en echtscheiding, terwijl ook de problemen van « onvrijwillige » feitelijke scheiding worden opgelost.

La proposition entend tenir compte de la réalité sociale et introduire dans les règles de calcul — indépendamment de l'état civil — une égalité de traitement, sans toutefois désavantager le modèle familial classique. Il en résultera une individualisation du droit à une garantie de ressources aux personnes âgées ⁽¹⁾.

Dès que plusieurs personnes partagent le même lieu de résidence principale, elles pourront désormais — si elles satisfont toutes à la condition d'âge — prétendre à la garantie de ressources pour les personnes âgées. Dans un ménage de personnes mariées, ces deux montants de base individuels similaires sont plus élevés que l'actuel taux de ménage.

En cas de cohabitation, il sera tenu compte des ressources de toutes les personnes qui partagent la même résidence principale pour déterminer le droit à la garantie de ressources, la totalité du patrimoine étant, indépendamment de l'apport personnel du demandeur dans le patrimoine, divisée avant d'être portée en déduction du montant de base allouable. Il est fait exception pour les personnes âgées qui cohabitent chez leurs enfants.

Des mesures de protection sont néanmoins prévues pour des bénéficiaires involontairement séparés de fait qui, pour des raisons de santé, sont placés dans une maison de repos ou une maison de repos et de soins ou dans une institution psychiatrique. Des situations particulières à préciser davantage peuvent également y être assimilées. Ils peuvent prétendre à un montant de base majoré de 50 %. Les isolés « purs » obtiennent également le taux de base majoré. En effet, on sait de ces catégories que les frais fixes sont significativement plus élevés que ceux des personnes qui, dans des circonstances normales, peuvent partager des frais communs.

Pour le paiement de la garantie de ressources aux personnes âgées, une résidence en Belgique est indispensable. Un bref séjour à l'étranger est autorisé pour maximum 1 mois par an. Ceci doit être communiqué à l'avance. Par dérogation, une instance objective peut accorder un plus long séjour sur la base d'une règle stricte. Cette condition de résidence pour les bénéficiaires qui sont payés par virement sera examinée chaque mois « *At random* » via un certificat de vie. Une exception au contrôle est prévue lors d'un séjour dans un établissement de soins.

Modernisation de la législation

La législation sur le revenu garanti aux personnes âgées n'a pas été fondamentalement adaptée en plus de trente ans. Il en résulte que certaines procédures de calcul, certains montants et certaines conceptions ne

⁽¹⁾ Il n'est plus question de séparation de fait et de divorce, dès lors que les problèmes de séparation de fait « involontaire » sont également résolus.

stroken met de huidige zienswijze op de toekenning en de controle van het recht op een bijstandsuitkering.

De aanrekening van de bestaansmiddelen is van toepassing voor het openen van het recht op inkomensgarantie voor ouderen. De wijzigingen ten opzichte van het gewaarborgd inkomen voor bejaarden zijn :

— *De algemene vrijstelling*

Het bedrag van 10 000 Belgische frank voor alleenstaanden en 12 500 Belgische frank voor gezinnen werden sinds 1974 niet meer aangepast aan de index. Bij de inkomensgarantie voor ouderen worden deze bedragen 625 euro ⁽²⁾ (25 212 Belgische frank) voor het basisbedrag en 1 000 euro (40 340 Belgische frank) voor een alleenstaande.

— *Vermogen : roerende kapitalen, onroerende goederen en afstand van goederen*

Voor de berekening dienen de volgende stappen te worden doorlopen in de correcte volgorde :

1. Bijzondere vrijstelling : 37 200 euro (1 500 644 Belgische frank)

Voorwaarde bijzondere vrijstelling : eenmalig voor verkoop eigen en enige woning (onmiddellijk aftrekken van de verkoopwaarde van de woning)

2. Vermogensvrijstelling : 6 200 euro (250 107 Belgische frank)

3. Afschrijving per jaar op het vermogen :

– Alleenstaanden : 2 000 euro (80 680 Belgische frank)

– Basisbedrag : 1 250 euro (50 425 Belgische frank)

4. Schijven :

– Tot 18 600 euro (750 322 Belgische frank) : 4 %

– Boven 18 600 euro (750 322 Belgische frank) : 10 %.

Voor de afstand van goederen wordt slechts 10 jaar voor de normale ingangseleeftijd van inkomensgarantie voor ouderen teruggegaan.

De vrijgestelde inkomsten, de inkomsten waarvoor een gedeeltelijke vrijstelling van toepassing is, de andere inkomens, de voordelen in natura, het aanrekenen van bebouwde en onbebouwde goederen op basis van het KI blijven van toepassing zoals in het gewaarborgd inkomen voor bejaarden.

Bovendien laten de evoluties op het vlak van de informatica en communicatie tevens toe om op een meer actieve wijze ambtshalve tot de vaststelling en de herziening van de rechten van minder goedgeoede ouderen

⁽²⁾ Hierdoor wordt impliciet en op een evenredige wijze zowel voor het KI voor de eigenaars, als de huur voor huurders een grotere vrijstelling gegeven bij de in aanmerking te nemen bedragen voor de vaststelling van bestaansmiddelen.

correspondent plus à la vision actuelle de l'octroi et du contrôle du droit à une prestation d'assistance.

L'imputation des ressources est d'application pour l'ouverture du droit à la garantie de ressources aux personnes âgées. Les modifications par rapport au revenu garanti aux personnes âgées sont :

— *L'immunisation générale*

Le montant de 10 000 francs belges pour les isolés et celui de 12 500 francs belges pour les ménages n'ont plus été adaptés à l'index depuis 1974. Pour la garantie de ressources aux personnes âgées, ces montants deviennent 625 euros ⁽²⁾ (25 212 francs belges) pour le montant de base et 1 000 euros (40 340 francs belges) pour un isolé.

— *Patrimoine : capitaux mobiliers, biens immobiliers et cession de biens*

Pour le calcul, il faut franchir les étapes suivantes dans l'ordre correct :

1. Immunisation particulière : 37 200 euros (1 500 644 francs belges)

Condition immunisation particulière : une fois pour vente propre et habitation unique (déduction immédiate de la valeur vénale de l'habitation)

2. Immunisation de patrimoine : 6 200 euros (250 107 francs belges)

3. Amortissement par an sur le patrimoine :

– Isolés : 2 000 euros (80 680 francs belges)

– Taux de base : 1 250 euros (50 425 francs belges)

4. Tranches :

– Jusque 18 600 euros (750 322 francs belges) : 4 %

– Au-delà de 18 600 euros (750 322 francs belges) : 10 %.

Pour la cession de biens, on ne se reporte en arrière que de dix ans avant l'âge normal de prise de cours de la garantie de ressources aux personnes âgées.

Les revenus immunisés, les revenus pour lesquels une immunisation partielle est d'application, les autres revenus, les avantages en nature, l'imputation de biens bâtis et non bâtis sur la base du RC restent d'application comme pour le revenu garanti aux personnes âgées.

En outre, les évolutions sur le plan de l'informatique et de la communication permettent également de procéder d'office d'une manière plus active à l'établissement et à la révision des droits des personnes âgées moins

⁽²⁾ De ce fait, on accorde implicitement et d'une manière proportionnelle, aussi bien pour le RC des propriétaires que le loyer pour les locataires, une plus grande immunisation pour les montants à prendre en considération pour la fixation des ressources.

over te gaan, waarbij in eerste instantie de aandacht gaat naar :

- Iedere gepensioneerde die de leeftijd van opening van het recht op inkomensgarantie voor ouderen bereikt, alsook diegenen die voor de eerste maal op pensioen gaan na de normale leeftijd voor opening van het recht op inkomensgarantie voor ouderen.
- De rechthebbenden op inkomensgarantie voor ouderen waarvan de administratie op de hoogte is van de toestand van de bestaansmiddelen en hoe deze van jaar tot jaar veranderen (bijvoorbeeld verkoop van eigen woning).
- De aanvraag voor inkomensgarantie voor ouderen die tevens zal gelden als aanvraag voor pensioen. Indien aan de loopbaanvoorwaarde voor pensioen wordt voldaan, zal de beslissing over de inkomensgarantie voor ouderen samen met het pensioen, dat door de betrokkene kan worden geweigerd, worden betekend.
- Het ambtshalve organiseren van de overgang van het gewaarborgd inkomen voor bejaarden naar de inkomensgarantie voor ouderen voor de gerechtigden die er voordeel bij hebben ⁽³⁾.

De inkomensgarantie voor ouderen

De uitkeringen voor inkomensgarantie voor ouderen worden niet alleen gemoderniseerd, maar ook verhoogd ten opzichte van het gewaarborgd inkomen voor bejaarden. Ook wordt een mechanisme voorzien waarbij de regering zich om de twee jaar moet uitspreken over de koppeling aan de welvaart.

— Basisbedrag

Gewaarborgd inkomen voor bejaarden op 1 april 2000 : 341 364 Belgische frank (gezinsbedrag).

Per individu : 170 682 Belgische frank.

Gewaarborgd inkomen voor bejaarden op 1 juli 2000 : 357 360 Belgische frank (gezinsbedrag).

Per individu : 178 680 Belgische frank (+ 4,7 %).

De inkomensgarantie op 1 januari 2001 (4 500 euro) : 181 530 Belgische frank (+ 6,4 %).

— Verhoogd basisbedrag

Gewaarborgd inkomen voor bejaarden op 1 april 2000 : 256 023 Belgische frank (alleenstaande).

Gewaarborgd inkomen voor bejaarden op 1 juli 2000 : 268 023 Belgische frank (+ 4,7 %) (alleenstaande).

De inkomensgarantie op 1 januari 2001 (6 750 euro) : 272 294 Belgische frank (+ 6,4 %).

⁽³⁾ De gerechtigden die geen voordeel hebben bij de nieuwe wet blijven in de huidige regeling.

bien nanties et où, en premier lieu, l'attention se porte sur :

- Tout pensionné qui atteint l'âge d'ouverture du droit à la garantie de ressources aux personnes âgées, ainsi que ceux qui prennent leur pension pour la première fois après l'âge normal de la garantie de ressources aux personnes âgées.
- Les bénéficiaires de la garantie de ressources aux personnes âgées dont l'administration connaît la situation des ressources et comment celles-ci évoluent d'année en année (par exemple vente de sa propre maison).
- La demande de la garantie de ressources aux personnes âgées tiendra également lieu de demande de pension. Si la condition de carrière pour la pension est remplie, la décision concernant la garantie de ressources aux personnes âgées sera notifiée conjointement avec la pension, laquelle peut être refusée par l'intéressé.
- L'organisation d'office de la conversion du revenu garanti aux personnes âgées à la garantie de ressources aux personnes âgées pour les bénéficiaires qui en retirent un avantage ⁽³⁾.

La garantie de ressources aux personnes âgées

Les paiements de la garantie de ressources aux personnes âgées ne sont pas seulement actualisés, mais ils sont également relevés par rapport au revenu garanti aux personnes âgées. Il sera également prévu un mécanisme, qui oblige le gouvernement à se prononcer tous les deux ans sur la liaison au bien-être.

— Montant de base

Revenu garanti aux personnes âgées au 1er avril 2000 : 341 364 francs belges (taux de ménage).

Par personne : 170 682 francs belges.

Revenu garanti aux personnes âgées au 1er juillet 2000 : 357 360 francs belges (taux de ménage).

Par personne : 178 680 francs belges (+ 4,7 %).

La garantie de ressources au 1er janvier 2001 (4 500 euros) : 181 530 francs belges (+ 6,4 %).

— Montant de base majoré

Revenu garanti aux personnes âgées au 1er avril 2000 : 256 023 francs belges (isolé).

Revenu garanti aux personnes âgées au 1er juillet 2000 : 268 023 francs belges (+ 4,7 %) (isolé).

La garantie de ressources au 1er janvier 2001 (6 750 euros) : 272 294 francs belges (+ 6,4 %).

⁽³⁾ Les bénéficiaires qui ne tirent aucun avantage de la nouvelle loi restent dans la réglementation actuelle.

Werkelijk pensioen*Pensioen zelfstandige*

Gehuwde zelfstandige met 40 jaar loopbaan gaat op 60 jaar op pensioen. Vrouw heeft geen pensioenrechten.

Het minimumpensioen aan gezinsbedrag is : 28 447 Belgische frank per maand.

Loopbaan van 40 jaar [40/45] : 25 282 Belgische frank per maand.

Vervroeging [- 5 % per jaar vervroeging] : 18 965 Belgische frank per maand.

Gewaarborgd inkomen voor bejaarden (huidige situatie)

Zelfstandige heeft geen andere bestaansmiddelen dan zijn pensioen.

Gezinsbedrag : 28 447 Belgische frank per maand.

Aanrekening pensioen [geen rekening houden met verminderingscoëfficiënt en pensioen x 90 %] : 22 754 Belgische frank per maand.

GIB [28 447 Belgische frank per maand – 22 754 Belgische frank per maand] : 5 693 Belgische frank per maand.

Inkomen zelfstandige [18 965 Belgische frank per maand + 5 693 Belgische frank per maand] : 24 658 Belgische frank per maand.

Gewaarborgd inkomen voor bejaarden (1 juli 2000)

Verhoging minimumpensioen zelfstandige en het GIB met 1 000 Belgische frank per maand voor een alleenstaande en 1 333 Belgische frank per maand voor het gezinsbedrag.

Pensioen (+ 1 333 Belgische frank per maand x 40/45 – 5 % per jaar vervroeging) : 19 853 Belgische frank per maand.

Gezinsbedrag GIB : 29 780 Belgische frank per maand.

Aanrekening pensioen [geen rekening houden met verminderingscoëfficiënt pensioen x 90 %] : 23 824 Belgische frank per maand.

GIB [29 780 Belgische frank per maand – 23 824 Belgische frank per maand] : 5 956 Belgische frank per maand.

Inkomen zelfstandige [19 853 Belgische frank per maand + 5 956 Belgische frank per maand] : 25 809 Belgische frank per maand.

Gewaarborgd inkomen voor bejaarden (1 september 2000)

Gezinsbedrag : 29 780 Belgische frank per maand.

Aanrekenen pensioen [pensioen x 90 %] : 17 868 Belgische frank per maand.

GIB [29 780 Belgische frank per maand – 17 868 Belgische frank per maand] : 11 912 Belgische frank per maand.

Inkomen zelfstandige [19 853 Belgische frank per maand + 11 912 Belgische frank per maand] : 31 765 Belgische frank per maand.

Inkomensgarantie voor ouderen (1 januari 2001)

Basisbedrag :

man	15 128 Belgische frank per maand
vrouw	15 128 Belgische frank per maand
gezin	30 256 Belgische frank per maand

Pension réelle*Pension des travailleurs indépendants*

Travailleur indépendant, marié avec 40 ans de carrière, prend sa pension à l'âge de 60 ans. Sa femme n'a pas de droits à pension.

La pension minimum au taux ménage s'élève à : 28 447 francs belges par mois.

Carrière de 40 ans [40/45] : 25 282 francs belges par mois.

Anticipation [- 5 % par année d'anticipation] : 18 965 francs belges par mois.

Revenu garanti aux personnes âgées (situation actuelle)

Le travailleur indépendant n'a pas d'autres moyens d'existence que sa pension :

Taux ménage : 28 447 francs belges par mois.

Prise en compte de la pension [ne tient pas compte du coefficient de réduction et pension x 90 %] : 22 754 francs belges par mois.

Revenu garanti aux personnes âgées [28 447 francs belges par mois – 22 754 francs belges par mois] : 5 693 francs belges par mois.

Revenu travailleur indépendant [18 965 francs belges par mois + 5 693 francs belges par mois] : 24 658 francs belges par mois.

Revenu garanti aux personnes âgées (1er juillet 2000)

Augmentation de la pension minimum travailleur indépendant et du revenu garanti aux personnes âgées de 1 000 francs belges par mois pour un isolé et de 1 333 francs belges par mois pour un ménage.

Pension (+ 1 333 francs belges par mois x 40/45 – 5 % par an d'anticipation) : 19 853 francs belges par mois.

Taux ménage revenu garanti aux personnes âgées : 29 780 francs belges par mois.

Prise en compte de la pension [ne tient pas compte du coefficient de réduction – pension x 90 %] : 23 824 francs belges par mois.

Revenu garanti aux personnes âgées [29 780 francs belges par mois – 23 824 francs belges par mois] : 5 956 francs belges par mois.

Revenu travailleur indépendant [19 853 francs belges par mois + 5 956 francs belges par mois] : 25 809 francs belges par mois.

Revenu garanti aux personnes âgées (1er septembre 2000)

Taux ménage : 29 780 francs belges par mois.

Prise en compte de la pension [pension x 90 %] : 17 868 francs belges par mois.

Revenu garanti aux personnes âgées [29 780 francs belges par mois – 17 868 francs belges par mois] : 11 912 francs belges par mois.

Revenu travailleur indépendant [19 853 francs belges par mois + 11 912 francs belges par mois] : 31 765 francs belges par mois.

Garantie de ressources aux personnes âgées (1er janvier 2001)

Montant de base :

homme	15 128 francs belges par mois
femme	15 128 francs belges par mois
ménage	30 256 francs belges par mois

Aanrekening pensioen [pensioen x 90 % /2] man 8 934 Belgische frank per maand vrouw 8 934 Belgische frank per maand gezin 17 868 Belgische frank per maand Inkomensgarantie : man 6 194 Belgische frank per maand vrouw 6 194 Belgische frank per maand gezin 12 388 Belgische frank per maand Inkomen zelfstandigen : man 26 047 Belgische frank per maand vrouw 6 194 Belgische frank per maand gezin 32 241 Belgische frank per maand	Prise en compte de la pension [pension x 90 % /2] homme 8 934 francs belges par mois femme 8 934 francs belges par mois ménage 17 868 francs belges par mois Garantie de ressources : homme 6 194 francs belges par mois femme 6 194 francs belges par mois ménage 12 388 francs belges par mois Revenu travailleur indépendant : homme 26 047 francs belges par mois femme 6 194 francs belges par mois ménage 32 241 francs belges par mois
(In Belgische frank) Voorbeelden bestaansmiddelen Aanrekenen vermogen 1. Roerend vermogen : 750 000 Verkoop eigen woning : 3 500 000 4 250 000	(En francs belges) Exemples moyens d'existence Prise en compte des biens 1. Bien mobilier : 750 000 Vente maison personnelle : 3 500 000 4 250 000
Alleenstaande huidige situatie. — <i>Isolé situation actuelle</i>	Alleenstaande IGO. — <i>Isolé GRAPA</i>
2001 200 000 x 4 % = 8 000 300 000 x 6 % = 18 000 3 750 000 x 10 % = 375 000 401 000 Algemene vrijstelling. — <i>Exonération générale</i> : 10 000 Bestaansmiddelen. — <i>Moyens d'existence</i> : 391 000	— 1 500 000 : Eigen huis. — <i>Maison personnelle.</i> — 250 000 : Vermogensvrijstelling. — <i>Exonération de biens.</i> 1 750 000 Blijft. — <i>Reste</i> : 2 500 000 750 322 x 4 % = 30 013 1 749 678 x 10 % = 174 968 204 981 Algemene vrijstelling. — <i>Exonération générale</i> : 40 340 Bestaansmiddelen. — <i>Moyens d'existence</i> : 164 641
2002 Verleving vermogen. — <i>Quotité consommable</i> Woning = — <i>Biens maison</i> = – 64 000 200 000 x 4 % = 8 000 300 000 x 6 % = 18 000 3 686 000 x 10 % = 368 600 394 600 Algemene vrijstelling. — <i>Exonération générale</i> : 10 000 Bestaansmiddelen. — <i>Moyens d'existence</i> : 384 600	Verleving vermogen. — <i>Quotité consommable</i> Bien = 80 650 750 322 x 4 % = 30 013 1 669 028 x 10 % = 166 903 196 916 Algemene vrijstelling. — <i>Exonération générale</i> : 40 340 Bestaansmiddelen. — <i>Moyens d'existence</i> : 156 576

(In Belgische frank)	(En francs belges)
2011 Woning meer dan 10j. verkocht. — <i>Maison vendue depuis plus de 10 ans</i> : 0 200 000 x 4 % = 8 000 300 000 x 6 % = 18 000 250 000 x 10 % = 25 000 51 000	Verlevingsvermogen. — <i>Quotité consummable</i> : 80 650 x 10 % = 806 650 750 322 x 4 % = 30 013 943 178 x 10 % = 94 318 124 331
Algemene vrijstelling. — <i>Exonération générale</i> : 10 000	Algemene vrijstelling. — <i>Exonération générale</i> : 40 340
Bestaansmiddelen. — <i>Moyens d'existence</i> : 41 000	Bestaansmiddelen. — <i>Moyens d'existence</i> : 83 991
Voorbeelden bestaansmiddelen Aanrekenen vermogen 2. Roerend vermogen : 750 000 Verkoop stuk grond : 500 000 1 250 000	Exemples moyens d'existence Prise en compte des biens 2. Bien mobilier : 750 000 Vente terrain : 500 000 1 250 000
KI eigen woning : 45 000	RC maison personnelle : 45 000
Gehuwde huidige situatie. — <i>Marié situation actuelle</i>	Gehuwde IGO. — <i>Mariés GRAPA</i>
2001 200 000 x 4 % = 8 000 300 000 x 6 % = 18 000 750 000 x 10 % = 75 000 101 000	250 000 : vermogensvrijstelling. — <i>Exonération de bien</i> Blijft. — <i>Reste</i> : 1 000 000 750 322 x 4 % = 30 012 249 678 x 10 % = 24 968 54 981
Man. — <i>Homme</i> = 27 490 Vrouw. — <i>Femme</i> = 27 490 KI vrijstelling (1 pers. ten laste). — <i>RC exonération (1 pers. à charge)</i> 35 000 Aanrekening KI. — <i>Prise en compte RC (x 3)</i> 30 000 Algemene vrijstelling. — <i>Exonération générale</i> : 12 500 Bestaansmiddelen. — <i>Moyens d'existence</i> : 118 500	KI vrijstelling (1 pers. ten laste). — <i>RC exonération (1 pers. à charge)</i> 35 000 Aanrekening KI. — <i>Prise en compte RC (x 3)</i> 30 000 Man. — <i>Homme</i> : 15 000 Vrouw. — <i>Femme</i> : 15 000 Algemene vrijstelling. — <i>Exonération générale</i> : Man. — <i>Homme</i> : 25 112 Vrouw. — <i>Femme</i> : 25 112 Bestaansmiddelen. — <i>Moyens d'existence</i> : Man. — <i>Homme</i> : 17 378 Vrouw. — <i>Femme</i> : 17 378 Gezin. — <i>Ménage</i> : 34 756

2002

200 000 x 4 % =	8 000
300 000 x 6 % =	18 000
750 000 x 10 % =	75 000

101 000

KI vrijstelling (1 pers. ten laste). — <i>RC exonération (1 pers. à charge)</i>	35 000
Aanrekening KI. — <i>Prise en compte RC (x 3)</i>	30 000

Algemene vrijstelling. — *Exonération générale* : 12 500

Bestaansmiddelen. — *Moyens d'existence* : 118 500

Verleving vermogen. — *Quotité consommable* =
2 x 50 425 = 100 850

750 322 x 4 % = 30 013
148 828 x 10 % = 14 833

44 896

Man. — *Homme* = 22 448
Vrouw. — *Femme* = 22 448

KI vrijstelling (1 pers. ten laste). — <i>RC exonération (1 pers. à charge)</i>	35 000
Aanrekening KI. — <i>Prise en compte RC (x 3)</i>	30 000

Man. — *Homme* : 15 000
Vrouw. — *Femme* : 15 000

Algemene vrijstelling. — *Exonération générale* :
Man. — *Homme* : 25 112
Vrouw. — *Femme* : 25 112

Bestaansmiddelen. — *Moyens d'existence* :
Man. — *Homme* : 12 336
Vrouw. — *Femme* : 12 336
Gezin. — *Ménage* : 24 672

2011

200 000 x 4 % =	8 000
300 000 x 6 % =	18 000
750 000 x 10 % =	75 000

101 000

KI vrijstelling (1 pers. ten laste). — <i>RC exonération (1 pers. à charge)</i>	35 000
Aanrekening KI. — <i>Prise en compte RC (x 3)</i>	30 000

Algemene vrijstelling. — *Exonération générale* : 12 500

Bestaansmiddelen. — *Moyens d'existence* : 118 500

Verleving vermogen. — *Quotité consommable* :

100 850 x 11 = 1 109 350

0 x 4 % = 0

KI vrijstelling (1 pers. ten laste). — <i>RC exonération (1 pers. à charge)</i>	35 000
Aanrekening KI. — <i>Prise en compte RC (x 3)</i>	30 000

Man. — *Homme* : 15 000
Vrouw. — *Femme* : 15 000

Algemene vrijstelling. — *Exonération générale* :
Man. — *Homme* : 25 112
Vrouw. — *Femme* : 25 112

Bestaansmiddelen. — *Moyens d'existence* :
Man. — *Homme* : 0
Vrouw. — *Femme* : 0
Gezin. — *Ménage* : 0

TECHNISCHE FICHE

**Budgettaire implicaties van de invoering van de
Inkomensgarantie voor ouderen**

(In miljoen Belgische frank)

FICHE TECHNIQUE

**Implications budgétaires de l'instauration
de la garantie de ressources aux personnes âgées**

(En millions de francs belges)

	2001	2002	2003	2004	2005	Kruissnel- heid — Vitesse de croisière	
— Leeftijd	86,6	99,4	79,8	64,0	65,4	0,0	— Âge.
— Uitkering basisbedrag	– 12,5	– 37,5	– 62,5	– 87,5	– 112,5	– 612,6	— Paiement montant de base.
— Algemene vrijstelling	2,2	6,8	11,3	15,8	20,3	110,9	— Exonération générale.
— Aanrekenen vermogen	5,3	16,2	28,0	37,7	48,5	264,2	— Prise en compte des biens.
— Werkelijk uitgekeerd pensioen	266,9	269,1	270,2	271,3	272,9	375,2	— Pension réellement payée.
— Totaal	348,5	354,0	325,8	301,3	294,6	137,7	— Total.
— Basisbedrag = 4 500 euro	324,6	341,2	357,8	374,3	391,0	432,8	— Montant de base = 4 500 euros.
Algemeen totaal	673,1	695,2	683,6	675,6	685,6	570,5	Total général.

**II. — INLEIDENDE UITEENZETTING DOOR DE
INDIENER VAN DE VOORSTELLEN N^{rs} 403 EN 404**

De heer Filip Anthuenis (VLD) geeft aan dat wetsvoorstel n° 403 (DOC 50 0403/001) (tot wijziging van artikel 7 van de wet van 1 april 1969 tot instelling van een gewaarborgd inkomen voor bejaarden) de wetgeving op twee punten beoogt te wijzigen : de bedragen waarmee de verkoopwaarde van de door de gerechtigde verkochte onroerende goederen in mindering worden gebracht, worden verhoogd en bij de wet vastgesteld, en er wordt rekening gehouden met alle verkopen, ook als ze meer dan tien jaar voor de aanvraag om uitkeringen hebben plaatsgehad.

Wetsvoorstel n° 404 (DOC 50 0404/001) (tot wijziging van de artikelen 4 en 18 van voornoemde wet) heeft tot doel de termijn van tien jaar na de feitelijke scheiding, gedurende welke voor de toekenning van het gewaarborgd inkomen voor bejaarden nog rekening wordt gehouden met de gezamenlijke inkomsten van de echtgenoten, tot vijf jaar te verkorten.

Het eerste voorstel maakt deel uit van het ter bespreking voorliggende ontwerp en het tweede verval.

**III. — INLEIDENDE UITEENZETTING DOOR
DE INDIENER VAN VOORSTEL N° 511**

Mevrouw Greta D'Hondt (CVP) herinnert eraan dat zij dat wetsvoorstel (tot wijziging van de wetten inzake het gewaarborgd inkomen voor bejaarden, het bestaansminimum en de tegemoetkomingen aan gehandicapten) al had voorgesteld op de vergadering van de commissie van 30 mei 2000.

De krachtlijnen ervan kunnen als volgt worden samengevat.

**II. — EXPOSÉ INTRODUCTIF DE L'AUTEUR DES
PROPOSITIONS N°s 403 ET 404**

M. Filip Anthuenis (VLD) indique que la proposition de loi n° 403 (DOC 50 0403/001) (modifiant l'article 7 de la loi du 1er avril 1969 instaurant un revenu garanti aux personnes âgées) vise à modifier cette législation sur deux points : les montants qui viennent en déduction de la valeur vénale des biens immobiliers vendus par le bénéficiaire sont augmentés et fixés par la loi et on tient compte de toutes les ventes y compris celles qui sont antérieures de plus de dix ans à la demande de prestations.

La proposition de loi n° 404 (DOC 50 0404/001) (modifiant les articles 4 et 18 de la loi précitée) ramène quant à elle de dix à cinq ans le délai subséquent à la séparation de fait durant lequel il est encore tenu compte du revenu global des époux pour la détermination du revenu garanti aux personnes âgées.

La première proposition est intégrée dans le projet à l'examen et la seconde devient sans objet.

**III. — EXPOSÉ INTRODUCTIF DE L'AUTEUR DE
LA PROPOSITION N° 511**

Mme Greta D'Hondt (CVP) rappelle qu'elle avait déjà présenté cette proposition de loi (qui modifie les lois relatives au revenu garanti aux personnes âgées, au minimum de moyens d'existence et aux allocations aux handicapés) lors de la réunion de la commission du 30 mai 2000.

Ses lignes de force peuvent être résumés comme suit :

De voorgestelde tekst bepaalt in de eerste plaats dat het bedrag van het gewaarborgd inkomen met 6 % wordt opgetrokken om de kloof te dichten die is ontstaan met betrekking tot het welvaartsniveau.

Het gewaarborgd inkomen wordt voorts gekoppeld aan de algemene welvaartsevolutie en voortaan om de twee jaar aangepast.

In verband met de berekening van het gewaarborgd inkomen voor bejaarden na een feitelijke scheiding verkort de voorgestelde tekst de termijn waarmee voor de eigenlijke bestaansmiddelen van de betrokken personen rekening wordt gehouden, van tien jaar tot één jaar. Daarmee wordt die termijn afgestemd op die welke van toepassing is voor het verkrijgen van de tegemoetkoming in het kader van de hulp aan bejaarden.

Wat ten slotte de gedeeltelijke vrijstelling van de onroerende goederen betreft die in aanmerking worden genomen voor de berekening van de bestaansmiddelen waarvan de toekenning van het gewaarborgd inkomen afhangt, schaft de voorgestelde tekst het van kracht zijnde onderscheid tussen gebouwde en ongebouwde onroerende goederen af, voorzover het kadastraal inkomen van die laatste een door de Koning bepaald bedrag niet te boven gaat. In die afschaffing is niet alleen de regeling van het gewaarborgd inkomen voor bejaarden voorzien, maar ook die van het bestaansminimum en van de tegemoetkoming aan gehandicapten.

De spreekster vermeldt vervolgens dat haar voorstel door bepaalde leden van de meerderheid als onvoldoende werd beschouwd en dat die het verkieslijker vonden te wachten op de indiening van het wetsontwerp tot hervorming van het gewaarborgd inkomen. De minister had dan aangekondigd dat een dergelijk ontwerp mogelijkerwijs in september 2000 bij het parlement zou worden ingediend; de effectieve indiening heeft evenwel pas op 8 november 2000 plaatsgehad en de behandeling ervan werd aangevat op 10 januari 2001.

IV. — ALGEMENE BESPREKING

A. Inbreng van de leden

De heer Filip Anthuenis (VLD) onderschrijft de voorgestelde tekst zonder enige reserve.

De regeling inzake het gewaarborgd inkomen is meer dan dertig jaar geleden ingevoerd en de modernisering ervan is meer dan ooit nodig.

Daarenboven is het raadzaam de situatie van bepaalde personen en in het bijzonder de koopkracht van de behoeftige personen te verbeteren.

Het ter bespreking voorliggende ontwerp komt bovendien ten goede aan alle lagen van de bevolking en vormt een maatregel die op sociaal vlak absoluut gerechtvaardigd is.

Le texte proposé prévoit en premier lieu l'augmentation, à concurrence de 6 %, du montant du revenu garanti, afin de combler le fossé qui s'est creusé par rapport au niveau du bien-être.

D'autre part, le revenu garanti est dorénavant lié, tous les deux ans, à l'évolution du bien-être général.

En ce qui concerne le calcul du revenu garanti accordé aux personnes âgées qui sont séparées de fait, le texte proposé ramène de dix ans à un an le délai aux termes duquel il est tenu compte des ressources propres des personnes en question. On s'aligne ainsi sur le délai appliqué pour l'obtention de l'allocation pour l'aide aux personnes âgées.

Enfin, en ce qui concerne l'immunisation partielle des biens immeubles dans la prise en compte des ressources conditionnant l'octroi du revenu garanti, le texte proposé supprime la distinction actuellement en vigueur entre les biens bâtis et les biens non bâtis, pour autant que le revenu cadastral de ces derniers n'excède pas un montant fixé par le Roi. Cette suppression est prévue non seulement dans le régime du revenu garanti aux personnes âgées mais également dans ceux du minimum de moyens d'existence et des allocations aux handicapés.

L'intervenante signale ensuite que cette proposition avait été considérée comme insuffisamment ambitieuse par certains membres de la majorité, qui estimaient qu'il était préférable d'attendre le dépôt de projet de loi de réforme du revenu garanti. Le ministre avait alors annoncé un dépôt possible dudit projet en septembre 2000 au Parlement. Ce dépôt n'a toutefois effectivement eu lieu que le 8 novembre 2000 et l'examen du projet a quant à lui été entamé le 10 janvier 2001.

IV. — DISCUSSION GÉNÉRALE

A. Interventions des membres

M. Filip Anthuenis (VLD) souscrit sans réserves au texte proposé.

La modernisation du régime du revenu garanti, instauré depuis plus de trente ans, était particulièrement nécessaire.

Il était en outre indiqué d'améliorer la situation de certaines personnes et, en particulier, le pouvoir d'achat des personnes nécessiteuses.

Le projet à l'examen bénéficie en outre à chaque couche de la population et constitue une mesure absolument justifiée sur le plan social.

Het blijkt dat de leeftijdsvoorwaarden de leeftijden volgen waarop het pensioen ingaat : de leeftijd van de inkomensgarantie voor vrouwen wordt aldus geleidelijk opgetrokken van 62 naar 65 jaar.

De spreker hoopt dat de voorgestelde hervorming geen aanleiding zal geven tot moeilijkheden van institutionele of grondwettelijke aard.

Met betrekking tot de zelfstandigen verheugt hij er zich vervolgens over dat voor de toekenning van de inkomensgarantie rekening wordt gehouden met het pensioen dat werkelijk wordt verleend, waarbij rekening wordt gehouden met een eventuele vermindering per jaar vervroegde pensionering en niet met een theoretisch pensioen. De vermindering van het pensioen van de zelfstandige met 5 % per jaar vervroegde pensionering hypothekeert met andere woorden de toekenning van de inkomensgarantie niet, wat voordien wel het geval was in de regeling van het gewaarborgd inkomen (vóór de recente hervorming van het reglement terzake).

De spreker geeft voorts aan dat het feit dat voortaan de feitelijke verblijfplaats van de gerechtigde in aanmerking wordt genomen en niet langer zijn burgerlijke staat, volstrekt past in het kader van de bovengenoemde modernisering.

Hij vindt het ook goed dat in de mogelijkheid wordt voorzien de rechten van de gerechtigden ambtshalve vast te stellen en te herzien, en hoopt dat die mogelijkheid op administratief vlak makkelijk zal kunnen worden geconcretiseerd.

Vervolgens wil hij weten of de uitkeringen die in het raam van de door het Vlaams Parlement ingestelde zorgverzekering zullen worden toegekend, in aanmerking zullen worden genomen voor de berekening van de inkomensgarantie. Of zullen die uitkeringen integendeel vallen onder de uitzonderingen die de Koning, conform artikel 7 van de ontworpen tekst, mag vaststellen ?

Mevrouw Zoé Genot (Ecolo-Agalev) heeft het op een aantal punten moeilijk met het ter bespreking voorliggende wetsontwerp.

De regeling inzake de inkomensgarantie zal niet voor iedereen even gunstig zijn als die van het gewaarborgd inkomen voor bejaarden, al valt inderdaad wel een en ander te zeggen voor de logica die de minister volgt en verdedigt.

Voor het overige vindt de spreker het een goede zaak dat de betaling van de inkomensgarantie per hoofd zal gebeuren, en dat zij dus niet langer uitsluitend wordt verricht ten behoeve van de persoon die in de regeling van het gewaarborgd inkomen als gezinshoofd gold. Het voornemen om, bij de toekenning van de uit de nieuwe regeling voortvloeiende uitkeringen, rekening te houden met de gezinssituatie, vindt zij evenwel niet stroken met de individualisering van de rechten zoals zij die ziet, dat

On constate que les conditions d'âge sont calquées sur l'âge de prise de cours de la pension : l'âge de prise de cours de la garantie de ressources en faveur des bénéficiaires féminins est ainsi progressivement relevé de 62 à 65 ans.

L'intervenant espère que la réforme proposée ne donnera pas lieu à des difficultés d'ordre institutionnel ou constitutionnel.

Il se réjouit ensuite qu'en ce qui concerne les travailleurs indépendants, on tienne compte pour l'octroi de la garantie de ressources, de la pension qui leur est réellement allouée, compte tenu d'une réduction éventuelle par année d'anticipation, et non d'une pension théorique. En d'autres termes, la réduction de 5 % par année d'anticipation des pensions des travailleurs indépendants n'hypothèque pas l'octroi de la garantie de ressources, ce qui, en revanche, était précédemment le cas dans le régime du revenu garanti (antérieurement à la récente réforme réglementaire en la matière).

L'orateur indique par ailleurs que la prise en compte, dorénavant, de la situation de résidence de fait des bénéficiaires et non plus de leur état civil cadre parfaitement avec la modernisation précitée.

Il approuve également la possibilité prévue de procéder d'office à la fixation et à la révision des droits des bénéficiaires et espère que cette possibilité pourra aisément être concrétisée sur le plan administratif.

Il se demande ensuite si les prestations qui seront accordées dans le cadre de l'assurance soins instaurée par le Parlement de la Communauté flamande seront prises en compte pour le calcul de la garantie de ressources, ou si, au contraire, elles bénéficieront du régime d'exceptions prévues par le Roi, conformément à l'article 7 du texte proposé.

Mme Zoé Genot (Ecolo-Agalev) éprouve quelques difficultés à l'égard du projet à l'examen.

Pour un certain nombre de personnes, le régime de la garantie de ressources sera moins favorable que celui du revenu garanti aux personnes âgées, même si on peut comprendre la logique inhérente au point de vue défendu par le ministre.

D'autre part, si l'intervenante se réjouit que l'on procède au paiement de la garantie de ressources par tête et non plus uniquement à celui qui était qualifié de chef de ménage dans le système du revenu garanti, il n'en demeure pas moins que la prise en compte de la situation familiale dans l'octroi des prestations du nouveau régime ne cadre pas avec l'individualisation des droits, telle qu'elle la conçoit, c'est-à-dire l'octroi de prestations à chaque individu, quelque soit sa situation, étant en-

wil zeggen : een toekenning van uitkeringen aan elk individu, ongeacht diens toestand, waarbij alle rechthebbenden als alleenstaanden worden beschouwd.

Doordat begrippen als « gezin », « gehuwden » en « alleenstaanden » werden gehanteerd, berustte de regeling van het gewaarborgd inkomen eigenlijk meer op een fiscale grondslag.

Terwijl het huidige ontwerp van belastinghervorming evolueert naar een veralgemening van het begrip « alleenstaande », gaat het thans voorliggende wetsontwerp de tegenovergestelde richting uit. Het bepaalt immers dat samenwonenden een basisbedrag ontvangen en dat een hoger bedrag is weggelegd voor alleenstaanden.

Bovendien werden de uitkeringen in het raam van de regeling van het gewaarborgd inkomen reeds verhoogd.

Daarnaast ontving de spreekster graag nog preciezere cijfergegevens over de potentiële doelgroep van de inkomensgarantie en wenst zij te vernemen hoe die doelgroep is samengesteld op grond van, respectievelijk, beroepsantecedenten (werknemers en/of zelfstandigen) en gezinstoestand (alleenstaanden, gehuwden).

Zij heeft eveneens vragen bij het aantal mensen dat momenteel niet aan de voor de inkomensgarantie geldende leeftijdsvoorwaarden voldoet. Meer in het bijzonder wil zij weten wat daarvan de gevolgen zijn voor de OCMW's, die steun zouden moeten verlenen aan wie uit de boot valt.

Voorts is de spreekster het er weliswaar mee eens dat in een rusthuis opgenomen rechthebbenden worden beschouwd als alleenstaanden, maar zij betreurt dat het succes van de op informele leest geschoeide solidariteitsregeling (zoals het doen samenwonen van twee ouderen) zal worden getemperd door het feit dat de betrokkenen als samenwonenden zullen worden aangemerkt. Daardoor zullen zij dus een inkomensverlies lijden ten opzichte van de huidige situatie, waarin zij beiden recht hebben op het gewaarborgd inkomen als alleenstaande.

De ontworpen tekst houdt bovendien een verdediging van het traditionele gezinsmodel in. Wat is daar de bedoeling van ? Voorts wordt geen oplossing geboden voor het vraagstuk van de solidariteit tussen de generaties : een bejaarde ouder die bij zijn kind intrekt, geldt bijvoorbeeld niet langer als een alleenstaande, maar als een samenwonende.

Door, in het geval van samenwoning, de twee tegen het alleenstaandentarief uitbetaalde gewaarborgde inkomens te vervangen door twee als inkomensgarantie uitgekeerde basisbedragen, hoopt de regering op termijn te besparen (met name 612 miljoen Belgische frank). Die besparing dreigt echter elders verloren te gaan.

De spreekster vraagt zich ook af hoe de administratie zal kunnen bewijzen dat twee uitkeringsgerechtigden samenwonen. Hoe zullen de daartoe verrichte inspec-

tendu que tous les bénéficiaires sont considérés comme isolés.

Le régime du revenu garanti, par la prise en compte des concepts de ménages mariés et d'isolés, était calqué sur celui de la fiscalité.

Si l'actuel projet de réforme fiscale évolue vers la concrétisation de la généralisation du concept d'isolé, le projet à l'examen s'inscrit dans le sens inverse puisqu'il prévoit un montant de base pour les personnes cohabitantes et un montant plus élevé pour les isolés.

En outre, les augmentations des montants de prestations ont déjà été opérées dans le cadre du régime du revenu garanti.

L'intervenante s'enquiert ensuite de précisions chiffrées relatives aux bénéficiaires potentiels de la garantie de ressources et à leur ventilation en fonction de leurs antécédents professionnels (travailleurs salariés et/ou indépendants) et de leur situation familiale (isolés, mariés).

Elle s'interroge également sur le nombre de personnes qui ne remplissent pas actuellement les conditions d'âge prévues par la garantie de ressources, eu égard notamment aux implications pour les CPAS qui seraient amenés à subvenir aux besoins de ces personnes en question.

Par ailleurs, si l'oratrice approuve le fait que les bénéficiaires admis en maison de repos soient considérés comme isolés, elle regrette que la solidarité instaurée sur le mode informel (comme l'organisation d'une cohabitation entre deux personnes âgées) soit hypothéquée par le fait que les personnes en cause sont considérées comme cohabitantes et sont donc confrontées à une perte de revenus par rapport à la situation actuelle où elles bénéficient de deux montants de revenu garanti au taux isolé.

Le texte proposé évoque d'autre part la défense du modèle familial classique. Qu'entend-on par là ? En outre, le problème de la solidarité intergénérationnelle n'est pas rencontré dans la mesure où le parent âgé hébergé par son enfant, par exemple, passe d'un statut d'isolé à celui de cohabitant.

L'économie escomptée à terme par le gouvernement (de 612 millions de francs belges en l'occurrence) suite au remplacement, dans les hypothèses de cohabitation, de deux montants de revenus garantis au taux isolé par deux montants de base en garantie de ressources, risque d'être perdue ailleurs.

L'intervenante s'interroge par ailleurs sur la manière dont l'administration pourra établir la cohabitation entre les bénéficiaires des prestations. De quelle manière les

ties verlopen ? Krijgen we te maken met « verklikkers », zoals inzake werkloosheid ?

Tevens wenst de spreker te vernemen of een instantie zal moeten oordelen over de gegrondheid van de gezondheidsredenen die in een rusthuis opgenomen rechthebbenden aanvoeren.

In verband met de toepassingsfeer van de regeling rijst de vraag of artikel 4 van de ontworpen tekst betrekking heeft op al wie wettig in België verblijft. Of werd in uitzonderingen voorzien ?

De spreker vindt het positief dat het verzoek om een inkomensgarantie zonodig wordt geïnterpreteerd als een pensioenaanvraag.

Zij is het ook eens met de koppeling van de inkomensgarantie aan de index van de consumptieprijzen, aangezien de uitgekeerde bedragen niet erg hoog liggen.

Een andere vraag van de spreker slaat op de aard van de steekproef die wordt uitgevoerd om na te gaan of de rechthebbenden ononderbroken in België verblijven. Moeten zij overigens maandelijks een bewijs van verblijf kunnen voorleggen, wat administratief toch wel een behoorlijk logge procedure lijkt ?

In verband met de overdracht van goederen van de rechthebbende wenst de spreker te vernemen hoe zo nodig kan worden geoordeeld over de redenen van een eventuele overdracht. Bijvoorbeeld : zo de opbrengst van een overdracht onverwijld wordt aangewend voor de delging van een schuld, volgens welke regels zullen die inkomsten in mindering worden gebracht van de inkomensgarantie ?

De spreker wijst er ook nog op dat het Franse opschrift van de ontworpen tekst (dat veeleer wijst op gegarandeerde *inkomsten*) afwijkt van het Nederlandse (waarin sprake is van een *inkomensgarantie*). Ware het niet beter in dat Franse opschrift de woorden « *garantie de revenu* » te gebruiken en aldus tegelijkertijd de terminologie te behouden die wordt gehanteerd in het raam van de huidige regeling inzake het gewaarborgd inkomen voor bejaarden ?

Tot slot plaatst zij vraagtekens bij het voornemen om rekening te houden met de inkomsten van rechthebbenden die tot een religieuze gemeenschap behoren en in een klooster leven.

Mevrouw Greta D'Hondt (CVP) kan zich vinden in de beginselen die aan het ter bespreking voorliggende wetsontwerp ten grondslag liggen. De tekst vormt immers een antwoord op problemen die zich sedert jaren in de regeling van het gewaarborgd inkomen voor ouderen voordoen en die met name de organisatie « Welzijnszorg » in haar adventcampagne van 1999 nog onder de aandacht heeft gebracht.

In vergelijking met het toegevoegde voorstel n° 511, dat ertoe strekt die problemen te verhelpen door het bestaande stelsel van het gewaarborgd inkomen voor

inspections se dérouleront-elles à cet effet ? Assistera-t-on à un régime de dénonciations, à l'instar de celui qui est pratiqué en matière de chômage ?

L'oratrice se demande également si une instance est appelée à juger du caractère fondé des raisons de santé invoquées par les bénéficiaires admis en maison de repos.

En ce qui concerne le champ d'application du régime, l'article 4 du texte proposé couvre-t-il l'ensemble des personnes résidant légalement en Belgique ou y a-t-il des exclusions prévues ?

L'intervenante se réjouit ensuite du fait que la demande de garantie de ressources vaut, le cas échéant, comme une demande de pensions.

Elle approuve également la liaison de la garantie de ressources à l'indice des prix à la consommation, eu égard à la modicité des montants en cause.

L'intervenante s'interroge ensuite sur la nature du contrôle aléatoire exercé afin de vérifier la résidence ininterrompue en Belgique des bénéficiaires. Ceux-ci devront-ils par ailleurs produire mensuellement des certificats de résidence, ce qui apparaît relativement lourd administrativement parlant ?

S'attachant en outre à la cession des biens des bénéficiaires, l'intervenante s'interroge sur la manière dont on pourra, le cas échéant, juger des raisons pour lesquels les biens ont été cédés. Ainsi, si le produit de la cession est immédiatement absorbé par le remboursement d'une dette, quelles seront les règles d'imputation des ressources en cause sur la garantie de ressources ?

L'oratrice relève ensuite une discordance entre l'intitulé français (qui évoque la garantie de ressources) et l'intitulé néerlandais (qui parle de « *inkomensgarantie* ») du texte proposé. Ne conviendrait-il pas de prévoir les termes « garantie de revenus » dans la version française et de conserver ainsi la terminologie retenue dans le cadre du régime actuel du revenu garanti aux personnes âgées ?

Enfin, elle s'interroge sur la prise en considération des ressources des bénéficiaires membres des communautés religieuses vivant dans des monastères.

Mme Greta D'Hondt (CVP) souscrit aux idées de base qui sous-tendent le projet à l'examen. Celui-ci répond en effet à des problèmes qui se posent depuis de nombreuses années dans le régime du revenu garanti aux personnes âgées et qui ont notamment été mis en évidence par la campagne de l'Avant 1999 menée par l'organisation « *Welzijnszorg* ».

Par rapport à la proposition de loi jointe n° 511, qui vise à remédier aux problèmes en adaptant le système actuel du revenu garanti aux personnes âgées, le projet

bejaarden aan te passen, wordt door het wetsontwerp een nieuw stelsel gecreëerd, namelijk de inkomensgarantie voor ouderen.

De spreekster heeft echter twijfels over het te groot aantal bevoegdheidsoverdrachten (het zijn er twintig) dat het wetsontwerp verleent aan de Koning.

Ze heeft vragen bij de draagwijdte van die overdrachten en over de beleidsvoornemens van de regering terzake. Er bestaan daarover te veel onbekenden.

De spreekster onderschrijft, zoals trouwens ook in haar wetsvoorstel voorzien was, dat het onderhavige wetsontwerp de ambtshalve vestiging en aanpassing van de rechten op de inkomensgarantie toestaat. De concrete en correcte toepassing van die mogelijkheid vereist echter een aangepaste infrastructuur (en onder meer bijgewerkte gegevensbestanden) in de betrokken administratieve diensten.

Bij het in aanmerking nemen van de bestaansmidelen, die bepalend zijn voor de toekenning van de inkomensgarantie, is het niet gemakkelijk uit te maken of er nog andere inkomsten zijn dan het beroeps- of vervangingsinkomen.

Vervolgens constateert de spreekster dat het wetsontwerp rekening houdt met de recente evoluties van de samenleving. Thans geldt niet meer dezelfde opvatting over de familie of het gezin als bij de invoering van het stelsel van het gewaarborgd inkomen in 1969.

Dat stelsel was bijvoorbeeld niet aangepast aan de situatie van echtscheidingen en de begrippen gehuwde, samenwonende en alleenstaande zijn in de loop van de tijd geëvolueerd.

Er zijn echter opmerkingen over de categorieën van gerechtigden waarin de voorgestelde tekst voorziet. Wat verstaat men bijvoorbeeld onder een « zuivere » alleenstaande en hoe zal men die onderscheiden van een (al dan niet gehuwd) samenwonende gerechtigde ?

Uit de parlementaire besprekingen inzake de controle op de toekenning van de werkloosheidsuitkeringen is gebleken dat we thans over geen afdoend middel beschikken om een werkelijk alleenstaande gerechtigde te onderscheiden van een samenwonende, tenzij men een huisbezoek verricht.

Men dreigt dus in het stelsel van de inkomensgarantie met dezelfde moeilijkheden te kampen te hebben als die welke gerezen zijn in de takken van de sociale zekerheid die van gelijksoortige categorieën gebruik hebben gemaakt.

Aangezien de in het kader van dat stelsel toegekende gelden afkomstig zijn van de gemeenschap moet men over aangepaste middelen beschikken om na te gaan of de situaties die overeenstemmen met de respectieve categorieën van gerechtigden stroken met de werkelijkheid. De spreekster brengt ook het risico van fictieve scheidingen voor het voetlicht.

à l'examen instaure un nouveau régime, à savoir la garantie de ressources aux personnes âgées.

Cela étant, l'intervenante exprime toutefois ses doutes par rapport aux trop nombreuses délégations de pouvoirs (pas moins de vingt en l'occurrence) conférées par le projet à l'examen au Roi.

Elle s'interroge sur la portée de cette délégation et sur les orientations que comptera suivre le gouvernement en la matière. Trop d'inconnues subsistent en effet à cet égard.

L'intervenante souscrit ensuite au fait que le projet à l'examen permette, à l'instar de ce qui était au demeurant prévu par sa proposition de loi, l'établissement et l'adaptation d'office des droits à la garantie de ressources. La concrétisation concrète et correcte de cette possibilité requiert toutefois une infrastructure appropriée (et notamment des banques de données actualisées) dans le chef des services administratifs concernés.

Dans la prise en considération des ressources, qui conditionnent l'octroi de la garantie de ressources, il n'est en effet pas aisé de déterminer l'existence d'autres revenus que les revenus professionnels ou de remplacement.

L'oratrice constate ensuite que le projet tient compte des récentes évolutions de la société. Le concept de famille ou de ménage n'est en effet plus le même que celui qui a prévalu lors de l'instauration du régime du revenu garanti en 1969.

Ce régime n'était par exemple pas adapté aux situations de divorce et les notions de marié, cohabitant, isolé avaient évolué au fil du temps.

Cela étant, les catégories de bénéficiaires retenus par le texte proposé appellent également des observations. Qu'entend-on ainsi par un véritable isolé et comment pourra-t-on le distinguer d'un bénéficiaire cohabitant (qu'il soit marié ou non) ?

Les discussions parlementaires qui se sont déroulées en matière de contrôle de l'octroi des prestations de chômage, nous ont appris qu'on ne dispose actuellement d'aucun instrument valable permettant de distinguer un bénéficiaire réellement isolé d'un bénéficiaire cohabitant, à moins de procéder à un contrôle sur place.

On risque dès lors d'être confronté, dans le régime de la garantie de ressources, aux mêmes difficultés que celles qui se sont produites dans les branches de la sécurité sociale qui ont fait appel à des catégories identiques de bénéficiaires.

Étant donné que les montants octroyés dans le cadre de ce régime proviennent de la collectivité, il convient de disposer des instruments appropriés permettant de vérifier la réalité des situations correspondant aux catégories respectives de bénéficiaires. L'intervenante souligne ainsi les risques de séparations fictives.

De spreekster is het er volkomen mee eens dat de inkomensgarantie wordt gekoppeld aan het indexcijfer van de consumptieprijzen, maar ze betreurt dat die koppeling kennelijk niet geldt voor de vrijgestelde gedeelten van de bestaansmiddelen die in aanmerking worden genomen voor de toekenning van de inkomensgarantie. Die bedragen dreigen op termijn dan ook te worden verlaagd.

De spreekster constateert dat de basisbedragen van de inkomensgarantie met 50 % worden verhoogd ten behoeve van de gerechtigden die worden opgenomen in een rusthuis of een instelling voor psychiatrische verzorging. Die verhoging zou ook moeten worden behouden voor de alleenstaande gerechtigde die bij zijn ouders gaat inwonen, omwille van de overeenstemming met wat sinds enkele jaren geldt in het stelsel van de tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden, namelijk dat die uitkering in geval van samenwoning van de gerechtigde met zijn ouders wordt gehandhaafd tegen het tarief voor alleenstaanden.

Voorts vraagt de spreekster zich af of de minister van plan is bepaalde van de principes van het voorliggende wetsontwerp in te voeren in het stelsel van de tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden.

Zij is van oordeel dat de minister redelijke en aanvaardbare oplossingen heeft gezocht voor het in aanmerking nemen van de gebouwde onroerende goederen voor het bepalen van de bestaansmiddelen. Zij meent echter dat geen enkele echte verbetering is aangebracht inzake de gedeeltelijke vrijstelling van het in aanmerking nemen van de ongebouwde onroerende goederen.

Het wetsvoorstel n° 511 voorziet in dat opzicht in een gelijke behandeling van de terreinen en de woningen voor zover het kadastraal inkomen ervan niet hoger ligt dan een door de Koning vastgesteld bedrag.

De spreekster wijst de minister in het bijzonder op de situatie van de plattelanders, vooral in de landbouwsector, die kleinere stukken grond bezitten waaraan ze zeer gehecht zijn. Het is niet aangewezen die mensen te straffen.

Vervolgens vestigt de spreekster de aandacht op de draagwijdte van de bevoegdheidsoverdrachten die sommige bepalingen van het onderhavige wetsontwerp verlenen aan de Koning.

Bijvoorbeeld, wat de voorwaarde inzake hoofdverblijfplaats betreft, bepaalt artikel 4, derde lid, dat de Koning de toepassing van de wet kan uitbreiden tot andere categorieën van personen dan die bedoeld in het eerste lid van dat artikel. Is het de bedoeling dat de inkomensgarantie blijft gelden voor degenen die tijdelijk in het buitenland verblijven, naar het voorbeeld van wat thans is bepaald in het kader van het stelsel van het gewaarborgd inkomen voor bejaarden (waarin een verblijf van maximum drie maanden in het buitenland geen afbreuk doet aan de toekenning van de prestaties) ?

S'attachant au principe de la liaison des prestations à l'indice des prix à la consommation, l'intervenante approuve pleinement la liaison de la garantie de ressources à l'index mais elle regrette que les montants immunisés des ressources prises en compte pour l'octroi de cette prestation ne fassent semble-t-il pas l'objet de pareille liaison. Les montants en question risquent dès lors d'être dépréciés à terme.

L'oratrice constate ensuite que les montants de base de la garantie de ressources sont majorés de 50 % en faveur des bénéficiaires admis en maisons de repos (et de soins) ou en institutions de soins psychiatriques. Le bénéfice de pareille majoration devrait également être conservé en faveur du bénéficiaire isolé allant habiter chez ses parents, et ce par souci de concordance avec la situation qui prévaut depuis quelques années dans le régime de l'allocation pour l'aide aux personnes âgées, à savoir la conservation de cette allocation au taux isolé en cas de cohabitation du bénéficiaire avec ses parents.

L'intervenante se demande en outre si le ministre compte transposer certains principes consacrés par le projet à l'examen dans le régime de l'allocation pour l'aide aux personnes âgées.

S'attachant ensuite à la comptabilisation des biens immobiliers bâtis dans la prise en compte des ressources, l'intervenante estime que le ministre a recherché des formules raisonnables et acceptables. Elle considère toutefois qu'aucune amélioration véritable n'a été apportée à l'immunisation partielle de la prise en compte des biens immobiliers non bâtis.

La proposition de loi n° 511 prévoit à cet égard un traitement égal entre les terrains et les habitations pour autant que le revenu cadastral desdits terrains n'excède pas un montant déterminé par le Roi.

L'intervenante attire en particulier l'attention du ministre sur la situation des personnes en milieu rural, essentiellement dans le secteur agricole, qui possèdent de plus petits lopins de terre auxquels ils sont sentimentalement attachés. Il n'est pas indiqué de les pénaliser.

L'oratrice s'attache ensuite à la portée des délégations de pouvoir conférées au Roi par certaines dispositions du projet à l'examen.

Ainsi, en ce qui concerne la condition de résidence, l'article 4, alinéa 2, prévoit que le Roi peut étendre l'application de la loi à d'autres catégories de personnes que celles visées à l'alinéa premier du même article. L'intention est-elle de conserver le bénéfice de la garantie de ressources en faveur de ceux qui résident temporairement à l'étranger, à l'instar de ce qui est actuellement prévu dans le cadre du régime du revenu garanti aux personnes âgées (où une résidence à l'étranger de trois mois maximum ne porte pas préjudice à l'octroi des prestations) ?

Zo ook bepaalt artikel 5, § 7, dat « De betrokkene [ertoe] gehouden is om zijn rechten ten laste van de pensioenregelingen te laten gelden, vooraleer hij op de inkomensgarantie aanspraak kan maken. Het tweede lid van dezelfde paragraaf voorziet in een bij koninklijk besluit vastgestelde afwijking op die verplichting indien het pensioen wordt verminderd wegens vervroeging. Is het de bedoeling dat in geval van vervroegde pensioening de verplichting om zijn pensioenrechten te doen gelden zou vervallen ?

Quid overigens met de handhaving van de vermindering met 5 % per vervroegd jaar waarin het zelfstandigenpensioen een aanvang neemt ?

Artikel 6, § 2, tweede lid, voorziet in een uitbreiding, bij koninklijk besluit, van de categorieën van inkomensgarantiegerechtigden die het met 50 % verhoogde basistarief kunnen genieten. Welke begunstigden komen daarvoor in aanmerking ?

De spreekster gaat ten slotte nader in op enkele door de Raad van State geformuleerde opmerkingen. Wat is het standpunt van de minister daarover ?

Zo wijst de Raad van State erop dat de artikelen 14 en 19 van de voorgestelde tekst, die de arbeidsrechtbank een nieuwe bevoegdheid toekennen, betrekking hebben op integraal bicamerale aangelegenheden.

Voorts wordt ook gewezen op een gebrek aan overeenstemming tussen de tekst van artikel 5, § 7, tweede lid, en de memorie van toelichting. De bedoelde bepaling verleent de Koning immers alleen de mogelijkheid te voorzien in een afwijking van de verplichting om eerst pensioenaanspraken te laten gelden vooraleer op de inkomensgarantie aanspraak te maken, terwijl in voormelde memorie van toelichting wordt gesteld dat de genoemde verplichting niet geldt wanneer het pensioen een vermindering zou ondergaan wegens vervroeging.

De Raad van State wijst er voorts op dat uit de oorspronkelijke tekstversie van artikel 7, § 3, niet duidelijk blijkt wat moet worden verstaan onder « een in artikel 6, § 2, bedoelde gebeurtenis » op grond waarvan een omzetting van het basisbedrag van de inkomensgarantie in het verhoogde bedrag wordt toegestaan, zonder dat daarbij enig nieuw onderzoek naar de bestaansmiddelen hoeft te worden ingesteld.

Ten slotte beveelt de Raad van State aan de bepalingen van artikel 14 in het Gerechtelijk Wetboek op te nemen.

De heer Jean-Marc Delizée (PS) verheugt zich erover dat het ter bespreking voorliggende wetsontwerp de wet van 1 april 1969 tot instelling van een gewaarborgd inkomen voor bejaarden moderniseert. Aangezien voormelde wet nog steeds een aantal achterhaalde elementen en niet-geactualiseerde berekeningswijzen bevat, is ze thans zeker aan modernisering toe.

Voorts staat de spreker volledig achter de aanpassing van de wetgeving aan de sociale realiteit, zonder dat daarbij de burgerlijke staat van de begunstigde nog

De même, l'article 5, § 7, alinéa premier prévoit que l'intéressé est tenu de faire valoir ses droits à la pension avant de pouvoir prétendre à la garantie de ressources. L'alinéa 2 du même paragraphe prévoit une dérogation par voie d'arrêté royal à cette obligation lorsque la pension est réduite pour cause d'anticipation. L'intention est-elle de neutraliser l'obligation de faire valoir ses droits à la pension en cas de prise de cours anticipée de la pension ?

Qu'en est-il en outre du maintien de la réduction de 5 % par année d'anticipation de la prise de cours de pensions des travailleurs indépendants ?

Quant à l'article 6, § 2, alinéa 2, il prévoit une extension, par arrêté royal, des catégories de bénéficiaires de la garantie de ressources au taux de base majoré de 50 %. Quels sont les bénéficiaires envisagés à cet égard ?

L'intervenante s'attache enfin à quelques observations du Conseil d'État et s'enquiert de la réaction du ministre en la matière.

Ainsi le Conseil d'État relève que les articles 14 et 19 du texte proposé, qui attribuent une nouvelle compétence au tribunal du travail, concernent des matières bicamérales intégrales.

De même, il est fait état d'une discordance entre le texte de l'article 5, § 7, alinéa 2, et l'exposé des motifs, dès lors que la disposition visée n'offre au Roi que la possibilité de prévoir une dérogation à l'obligation d'épuiser ses droits à la pension avant de prétendre à la garantie de ressources, alors que selon l'exposé des motifs, l'obligation précitée ne s'applique pas lorsque la pension devrait subir une réduction pour cause d'anticipation.

Le Conseil d'État relève ensuite que l'article 7, § 3, dans sa version initiale, ne fait pas clairement entendre ce qu'il y a lieu d'entendre par un événement visé à l'article 6, § 2, qui autorise une conversion du taux de base de la garantie de ressources en un taux majoré, sans qu'il soit procédé à une nouvelle enquête sur les ressources.

Enfin, le Conseil d'État recommande d'incorporer les dispositions de l'article 14 dans le Code judiciaire.

M. Jean-Marc Delizée (PS) se réjouit de la modernisation de la loi du 1er avril 1969 relative au revenu garanti, opérée par le projet à l'examen. Cette modernisation vient à son heure eu égard à la persistance dans ladite législation d'éléments désuets et de modes de calculs non actualisés.

L'intervenant approuve d'autre part pleinement l'adaptation de la législation à la réalité sociale, indépendamment de l'état civil du bénéficiaire. Il convient au demeu-

op enigerlei wijze speelt. Overigens behoort die trend in alle domeinen te worden doorgetrokken.

De spreker gaat vervolgens in op het onderdeel uit het betoog van mevrouw Genot dat betrekking heeft op de individualisering van de rechten.

De voorgestelde tekst voert inderdaad een vorm van semi-individualisering in. In dat verband is het weliswaar moeilijk tot een perfect evenwichtige regeling te komen, maar zulks neemt niet weg dat de individualisering van een bijstandsregeling geen rekening zou mogen houden met de bestaansmiddelen van de — al dan niet gehuwde — samenwonende.

De spreker brengt er overigens begrip voor op dat men rekening houdt met de specifieke situatie van de werkelijk alleenstaande die tegen hogere lasten aankijkt, alsmede met de situatie van de persoon die in een instelling is opgenomen.

Het ware evenwel verkieslijk geweest een hoger basisbedrag in te stellen, dat in de buurt ligt van het gewaarsborgd inkomen dat thans op alleenstaanden van toepassing is, alsmede een verhoging voor de werkelijk alleenstaande in te stellen.

De spreker wijst er nog op dat — vergeleken bij de huidige situatie — de uitkeringsgerechtigde in drie gevallen op vijf inkomensverlies zal lijden; dat is met name het geval voor het gehuwd echtpaar waarvan een van beide echtgenoten de vereiste leeftijd heeft bereikt, voor het samenwonend koppel waarvan een van beide samenwoners de vereiste leeftijd bereikt heeft en voor het samenwonend koppel waarvan beide partners de vereiste leeftijd hebben bereikt.

Alleen voor de werkelijk alleenstaanden en de gehuwde echtparen waarvan de echtgenoten allebei de vereiste leeftijd hebben bereikt, zou er verbetering zijn.

Daarop gaat de spreker nader in op de risico's op schijnscheidingen : die risico's zijn verre van denkbeeldig aangezien bij scheiding de situatie van de uitkeringsgerechtigde in de meerderheid van de gevallen beter is. Die kwestie doet op haar beurt de vraag naar de controle op de toekenning van de uitkeringen rijzen.

Soortgelijke controles zijn weliswaar noodzakelijk, maar men moet zich hoeden voor ontsporingen zoals die zich in andere sociale-zekerheidssectoren, zoals de werkloosheidsverzekering, hebben voorgedaan.

Ten slotte kaart de spreker de situatie aan van gerechtigden die in instellingen zijn opgenomen.

Luidens de memorie van toelichting zal voor de toekenning van het bedrag dat alleenstaanden ontvangen, geen nieuw onderzoek naar de bestaansmiddelen hoeven te gebeuren : de Koning wordt immers gemachtigd vast te stellen onder welke omstandigheden en voorwaarden geen nieuw onderzoek naar de bestaansmiddelen hoeft te worden uitgevoerd.

Volgens de spreker moet zo'n nieuw onderzoek wel plaatsvinden aangezien de betrokkene recht zou heb-

rant de poursuivre dans cette voie dans tous les domaines.

L'orateur rejoint ensuite le volet de l'intervention de Mme Genot relatif à l'individualisation des droits.

Le texte proposé instaure en effet une forme de semi-individualisation. Il est certes difficile d'atteindre l'équilibre parfait. Il n'en demeure pas moins qu'une individualisation dans un régime d'assistance ne devrait pas tenir compte des ressources du demandeur cohabitant, qu'il soit marié ou non.

L'intervenant comprend par ailleurs qu'il soit tenu compte de la situation spécifique de la personne réellement isolée, confrontée à des charges plus élevées, ainsi que de celle de cette même personne admise en institution.

Il aurait toutefois été préférable d'instaurer un montant de base plus élevé, proche du taux isolé actuel en matière de revenu garanti, ainsi qu'une majoration pour le véritable isolé.

L'orateur relève ensuite que dans trois cas de figure sur cinq, il y aura une perte de revenus dans le chef du bénéficiaire des prestations par rapport à la situation actuelle, à savoir celui du couple marié ou un seul des conjoints a atteint l'âge requis, celui du couple cohabitant dont une seule personne a atteint l'âge requis et celui du couple cohabitant dont les deux personnes ont atteint l'âge requis.

Il n'y a de gain que dans la situation des vrais isolés et dans celle des personnes mariées ayant toutes deux atteint l'âge requis.

L'intervenant s'attache ensuite aux risques de séparations fictives, d'autant plus réels que dans la majorité des cas de ces séparations, la situation du bénéficiaire des prestations est meilleure. Cette question amène également à s'interroger sur la problématique du contrôle de l'octroi des prestations.

Si un tel contrôle est nécessaire, il convient toutefois d'éviter des dérives telles qu'on en a connues dans d'autres secteurs de la sécurité sociale, comme celui de l'assurance chômage.

L'intervenant aborde enfin la situation des bénéficiaires admis en institutions.

Aux termes de l'exposé des motifs, l'octroi du montant d'isolé à cette personne ne nécessitera pas de nouvelle enquête sur les ressources; la délégation étant donnée au Roi de déterminer les circonstances et conditions selon lesquelles il n'y a pas lieu de procéder à un nouvel examen des ressources.

Selon l'orateur, il devrait y avoir une nouvelle enquête étant donné que l'intéressé aurait droit au montant d'isolé

ben op het bedrag dat voor alleenstaanden bestemd is, en men niet langer rekening zou houden met het inkomen van de samenwonende.

*
* *

B. Antwoorden van de minister van Sociale Zaken en Pensioenen — Replieken

Algemene opmerkingen — Individualisering van de rechten — Het begrip « samenwoning »

De minister van Sociale Zaken en Pensioenen stipt aan dat er qua individualisering van de rechten een onderscheid moet worden gemaakt : enerzijds is er de individualisering op het vlak van de residuaire sociale-bijstandsregelingen — bijvoorbeeld inzake de inkomensgarantie; anderzijds grijpt ook een individualisering plaats in de sector van de sociale zekerheid en de belastingen.

Op fiscaal vlak houdt individualisering in dat de activiteit van de echtgenoten en hun beroepssituatie apart in aanmerking worden genomen. In dat geval is die individualisering een kwestie van emancipatie.

Inzake sociale zekerheid worden de rechten onvoorwaardelijk toegekend, wat wil zeggen dat die toekenning niet afhangt van een onderzoek naar de bestaansmiddelen. Het individualiseringsdebat draait hier rond de vraag of de bijdrageregeling al dan niet billijk is, gelet op de vroegere inbreng van de rechthebbenden.

In het raam van de inkomensgarantie wordt rekening gehouden met de levensomstandigheden en de gezinstoestand van wie een basisbedrag ontvangt; met name wordt nagegaan welke personen tot het gezin van de rechthebbende behoren en wat hun bestaansmiddelen zijn.

Bijgevolg is het begrijpelijk dat wie, bijvoorbeeld, geen bestaansmiddelen heeft, maar met een vermogende notaris gaat samenwonen (zonder met hem te trouwen), minder zal ontvangen dan in de huidige regeling : volgens de regeling van het gewaarborgd inkomen kon de betrokkene theoretisch aanspraak maken op het aan een alleenstaande uitgekeerde minimumbedrag, terwijl hij of zij volgens de regeling van de inkomensgarantie slechts een uitkering tegen het basistarief ontvangt.

Feitelijk samenwonenden die momenteel het aan een alleenstaande uitbetaalde gewaarborgd inkomen ontvangen, kunnen tijdens een overgangperiode hun uit die regeling voortvloeiende rechten behouden.

Vervolgens merkt de minister op dat de ontworpen tekst bepaalt dat de inkomensgarantie om de twee jaar welvaartsvast wordt gemaakt. Zulks geschiedt door op die inkomensgarantie een welbepaalde herwaarderingscoëfficiënt toe te passen, die uitgaat van de maximummarge die de sociale partners voor de evolutie van de

et qu'on ne tiendrait plus compte du revenu du cohabitant.

*
* *

B. Réponses du ministre des Affaires sociales et des Pensions et répliques

Observations générales — Individualisation des droits — Notion de cohabitation

Le ministre des Affaires sociales et des Pensions indique qu'il convient de distinguer la question de l'individualisation des droits dans les régimes résiduels d'assistance sociale, comme le régime de la garantie de ressources, de celle qui se pose dans les régimes de sécurité sociale d'une part et de celle qui se pose en fiscalité d'autre part.

En matière de fiscalité, l'individualisation signifie que l'activité des conjoints et leur situation professionnelle sont considérées séparément. Il est dans ce cas question d'un enjeu d'émancipation.

En matière de sécurité sociale, les droits sont inconditionnels en ce sens que leur octroi n'est pas tributaire d'un contrôle des ressources. Le débat relatif à l'individualisation porte dans cette matière sur une équité contributive du système eu égard aux apports antérieurs des bénéficiaires.

Dans le cadre du régime de la garantie de ressources, on tient compte du contexte dans lequel l'individu, qui bénéficie d'un montant de base, vit ainsi que la situation familiale de fait de ce dernier : on s'enquiert ainsi des personnes qui composent le ménage du bénéficiaire ainsi que de leurs ressources.

On peut dès lors comprendre que dans le cas de figure d'une personne ne bénéficiant pas de ressources qui va cohabiter avec un notaire fortuné (sans se marier avec ce dernier), il y ait un recul par rapport à la situation actuelle : dans le régime du revenu garanti, cette personne pouvait théoriquement prétendre au revenu garanti au taux isolé, alors que dans celui de la garantie de ressources, elle ne peut bénéficier que d'une prestation au taux de base.

Cela étant, les personnes cohabitantes de fait qui perçoivent actuellement le revenu garanti au taux isolé bénéficient, durant la période transitoire, de leurs droits constitués dans le cadre du régime dudit revenu.

Le ministre fait ensuite observer que le texte proposé instaure une liaison biennale au bien-être de la garantie de ressources, celle-ci étant affectée d'un coefficient de revalorisation déterminé sur la base de la marge maximale fixée par les partenaires sociaux pour l'évolution du coût salarial. Ce type de liaison n'a jamais été effec-

loonkosten hebben vastgesteld. Een dergelijke koppeling werd nog nooit op sociale uitkeringen toegepast en het is dus zeker niet de bedoeling via het ter bespreking voorliggende wetsontwerp te bezuinigen ten nadele van de minst bedeelden.

Bovendien vormt het wetsontwerp ook een verbetering ten opzichte van de huidige regeling van het gewaarborgd inkomen (door bijvoorbeeld te voorzien in een betere veiligstelling van het kadastraal inkomen van het hoofdverblijf van de aanvrager).

Bijgevolg kan een nieuwe regeling pas veel gunstiger uitvallen dan de huidige, zo tegelijkertijd het begrip « samenwoning » nader wordt omschreven en maatregelen worden getroffen tegen de feitelijke misbruiken (zoals bovenvermeld geval).

De huidige regeling van het gewaarborgd inkomen vertoont een zeker gebrek aan samenhang, omdat iemand zich ten onrechte kan opgeven als alleenstaande. Dat gebrek aan samenhang is te wijten aan het feit dat begrippen uit de wettelijke pensioenregeling worden overgenomen.

In de regeling van het bestaansminimum is overigens nooit onenigheid gerezen omtrent het begrip « samenwoning ». De regeling van de inkomensgarantie gaat uit van een geïndividualiseerde benadering, zowel wat het ontstaan van het recht betreft, als de controle erop. In een residuaire regeling wordt een recht daarentegen nooit geïndividualiseerd uitgeoefend.

Het ware niet aangewezen voor een andersoortige regeling te opteren — anders ontstaat verwarring met de sociale-zekerheidsregeling.

Opschrift van het wetsontwerp

Na afloop van een gedachtewisseling waaraan mevrouw Genot, de heer Langendries, mevrouw D'Hondt en de voorzitter hebben deelgenomen, zegt de minister geen bezwaar te hebben tegen een tekstwijziging waardoor in het Franse opschrift de term « *garantie de revenus aux personnes âgées* » zou worden gehanteerd. Aldus wordt het Franse opschrift in overeenstemming gebracht met het Nederlandse, waarin het begrip « inkomen » beperkender is dan het Franse « *ressources* » (inkomsten). Hij kondigt aan dat daartoe een amendement zal worden ingediend.

Toekenning van een verhoogd basisbedrag bij verblijf in een verzorgingsinstelling

Zo de rechthebbende in een rust- en verzorgingstehuis of in een psychiatrische instelling wordt opgenomen, wordt het basisbedrag van de inkomensgarantie met 50 % opgetrokken.

Als enig criterium geldt dat de betrokkene in een instelling moet verblijven. Met het oog op de toekenning van dat verhoogde bedrag worden geen voorwaarden

tué in matière de prestations sociales et il n'est donc pas question d'opérer des économies, au détriment des personnes démunies, par le biais du projet à l'examen.

En outre, d'autres améliorations sont apportées par le même projet à la situation actuelle qui prévaut dans le cadre du revenu garanti (telle que l'immunisation accrue du revenu cadastral du logement principal du demandeur).

On ne peut dès lors prévoir un régime beaucoup plus généreux que l'actuel sans préciser en même temps la notion de cohabitation et sans se prémunir contre les abus de fait (tel que le cas de figure mentionné ci-dessus).

Le système actuel du revenu garanti peut présenter une certaine incohérence dans la mesure où il est possible à certains bénéficiaires de se présenter comme isolés alors qu'ils ne le sont pas. Cette incohérence provient de la reprise de concepts retenus par le régime légal de pension.

Dans le régime du minimum de moyens d'existence au demeurant, il n'y a jamais eu de contestation sur la notion de cohabitant. Le système de la garantie de ressources retient une approche individualisée, en ce qui concerne tant l'ouverture que l'examen du droit. L'exercice du droit n'est, quant à lui, jamais individualisé dans un régime résiduaire.

Il convient de demeurer dans un tel régime sous peine de créer une confusion avec la sécurité sociale.

Intitulé du projet

Après une discussion, à laquelle Mme Genot, M. Langendries, Mme D'Hondt et le président ont participé, le ministre ne voit pas d'objection à ce que le texte proposé soit intitulé en français « garantie de revenus aux personnes âgées », par souci de concordance avec la version néerlandaise, qui évoque le concept d'« *inkomen* », plus restrictif que celui de « *ressources* » (*inkomsten*). Il annonce le dépôt d'un amendement en ce sens.

Octroi du taux de base majoré en cas de séjour en institution de soins

Le montant de base de la garantie de ressources est majoré de 50 % en cas d'admission du bénéficiaire dans une maison de repos (et de soins) ou dans une institution psychiatrique.

Le seul critère retenu est celui de l'institutionnalisation du séjour. Aucune condition relative à l'état de santé du bénéficiaire ou au type de forfait INAMI applicable à

gesteld inzake de gezondheidstoestand van de rechthebbende of inzake het soort van RIZIV-forfait dat op die instelling van toepassing is. Het zou trouwens moeilijk zijn geweest dergelijke voorwaarden op te leggen, omdat wellicht slechts weinig mensen uit praktische overwegingen van elkaar scheiden, in financiële moeilijkheden geraken en een beroep doen op de inkomensgarantie.

De toekenning van het verhoogd basisbedrag aan een rechthebbende die in dat geval verkeert, zou overigens geen nieuw onderzoek naar de bestaansmiddelen vergen. Artikel 7, § 3, dat werd aangepast aan de opmerkingen van de Raad van State, heeft immers specifiek betrekking op die categorie van rechthebbenden.

In een bepaling van een van de twee voorontwerpen van koninklijk besluit die werden opgesteld met het oog op de tenuitvoerlegging van dit wetsontwerp, staat voorts ook nog dat de samenwonende personen die in hetzelfde rust- en verzorgingstehuis of in dezelfde psychiatrische instelling terechtkomen als de rechthebbende, niet zullen worden geacht diens hoofdverblijf te delen.

Mevrouw Greta D'Hondt (CVP) suggereert om die bepaling via een amendement in de ter bespreking voorliggende tekst op te nemen.

Vervolgens vraagt zij zich af wat de gevolgen zullen zijn van het in rekening brengen van de bestaansmiddelen, indien daarbij een uitsplitsing wordt gehanteerd tussen de in een instelling opgenomen rechthebbenden en de persoon (personen) die met hem dezelfde woonplaats deelde(n).

Het lijkt mogelijk dat de aanvrager het verhoogd bedrag kan ontvangen, terwijl hij voorheen, hetzij geen enkele inkomensgarantie genoot (omdat een opsplitsing tussen zijn bestaansmiddelen en die van zijn samenwonende partner(s) onmogelijk was), hetzij aanspraak maakte op de inkomensgarantie tegen het basistarief (omdat hij met anderen samenwoonde).

Wat gebeurt er voorts bij de opname in een instelling van twee samenwonenden die recht hebben op de inkomensgarantie?

De minister preciseert dat, in geval van samenwoning in de privé-woonst van de aanvrager van de inkomensgarantie, het totaalbedrag van de bestaansmiddelen van de betrokkenen wordt gedeeld door het aantal personen die eenzelfde hoofdverblijfplaats betrekken, met inbegrip van de aanvrager.

Zo de aanvrager in een instelling wordt opgenomen, heeft hij dus recht op het verhoogd bedrag. In dat geval wordt het bedrag van zijn bestaansmiddelen gedeeld tussen hem en de vóór zijn opname in dezelfde woonplaats verblijvende persoon of personen.

Zo twee rechthebbenden op de inkomensgarantie in een instelling worden opgenomen, kunnen zij beide het verhoogde bedrag ontvangen, terwijl zij vóór hun opname slechts recht hadden op het basisbedrag.

l'institution considérée n'est exigée pour l'octroi de ce montant majoré. Il eut au demeurant été difficile de prévoir ce type de conditions, car il y a probablement peu de personnes qui se séparent uniquement pour des raisons de convenance, qui sont confrontées à des difficultés financières et feraient appel à la garantie de ressources.

D'autre part, l'octroi du taux majoré au bénéficiaire précité ne nécessitera pas de nouvelle enquête sur les ressources. L'article 7, § 3, qui a été adapté aux remarques du Conseil d'État, vise en effet en particulier ce type de bénéficiaire.

Par ailleurs, une disposition d'un des deux avant-projets d'arrêtés royaux d'exécution du texte proposé prévoit que les personnes accueillies dans la même maison de repos (et de soins) ou la même maison de soins psychiatriques que le bénéficiaire ne sont pas censées partager la même résidence principale que ce dernier.

Mme Greta D'Hondt (CVP) suggère d'insérer cette disposition par voie d'amendement dans le texte proposé.

Elle s'interroge ensuite sur les conséquences de l'imputation des ressources, lorsque cette imputation est ventilée entre le bénéficiaire admis en institution et la ou les personnes qui partageaient avec lui le même domicile.

Il paraît possible que le demandeur bénéficie du taux majoré alors qu'auparavant il ne bénéficiait soit d'aucune garantie de ressources (en raison de l'impossibilité de ventiler les ressources entre les personnes cohabitantes et lui), soit d'une garantie de ressources au taux de base (étant donné sa cohabitation avec d'autres personnes).

Qu'en est-il ensuite si deux bénéficiaires de la garantie de ressources sont admis en institution ?

Le ministre précise qu'en cas de cohabitation au domicile privé du demandeur de la garantie de ressources, le total des ressources des intéressés est divisé par le nombre de personnes qui partagent le même lieu de résidence principale, en ce compris le demandeur.

Dès lors que le demandeur est admis en institution, il peut prétendre au taux majoré. Ses ressources propres sont dans ce cas réparties entre lui et la ou les personnes qui partageaient avec lui la même résidence principale avant son admission en institution.

Si deux bénéficiaires de la garantie de ressources sont admis en institution, ils peuvent bénéficier tous deux du taux majoré alors qu'avant leur admission, ils bénéficiaient du taux de base.

Vrijstelling van een aantal uitkeringen bij de berekening van de bestaansmiddelen

Het koninklijk besluit dat artikel 7, § 2, van de ontworpen tekst ten uitvoer moet leggen, zal bepalen dat de uitkeringen die werden gestort in het raam van de door de Vlaamse Gemeenschap ingestelde zorgverzekering, bij de berekening van de inkomensgarantie niet als inkomsten zullen worden beschouwd.

Bedrag dat kan worden toegekend aan rechthebbenden die bij hun kinderen inwonen

In een van de twee voorontwerpen van koninklijk besluit tot uitvoering van de ontworpen tekst, is een bepaling opgenomen volgens welke de minderjarige en meerderjarige kinderen die recht geven op kinderbijslag, niet worden geacht de hoofdverblijfplaats van de aanvrager te delen, ook al staan zij in het bevolkingsregister op diens adres ingeschreven. Met andere woorden, iemand die aanspraak maakt op de inkomensgarantie maar nog samenwoont met op kinderbijslag recht gevende kinderen, kan ondanks alles het verhoogde bedrag ontvangen.

Een andere vraag is of de rechthebbende aanspraak kan maken op het verhoogde bedrag, zo hij met name om gezondheidsredenen verblijft bij zijn meerderjarige kinderen die niet langer recht geven op kinderbijslag.

De minister begrijpt welke argumentatie ten grondslag ligt aan de idee om in een dergelijk geval het verhoogde bedrag toe te kennen.

Om budgettaire redenen wil hij echter momenteel nog niet die weg opgaan. Hij vindt het verkieslijk vooraf grondig na te denken over het afhankelijkheidsvraagstuk en de informele zorgverstrekking, alsook over de wisselwerking tussen de inkomensgarantieregeling en de regeling inzake de hulp aan bejaarden.

De minister suggereert om, na de goedkeuring van de ontworpen tekst, de mogelijkheid te onderzoeken van een ruimere toekenning van de inkomensgarantie tegen het verhoogd tarief.

Wat de wisselwerking met de regeling inzake de hulp aan bejaarden betreft, ware het aangewezen ook de minister van Sociale Integratie bij het debat te betrekken.

Mevrouw Greta D'Hondt (CVP) stelt voor voormelde bepaling uit dat voorontwerp van koninklijk besluit via amendering in de voorgestelde tekst in te voegen.

Vervolgens vraagt zij met aandrang dat de diverse uitkeringsregelingen (inzonderheid de door het wetsontwerp ingestelde regeling en die voor hulp aan bejaarden), ter vrijwaring van de rechten zelf van de begunstigde, zoveel mogelijk dezelfde begrippen hanteren.

In het verlengde daarvan en naar analogie van de wijze waarop sinds kort de regeling inzake de hulp aan

Exonérations de certaines prestations dans le calcul des ressources

L'arrêté royal d'exécution de l'article 7, § 2, du texte proposé précisera que les prestations versées dans le cadre de l'assurance soins instaurée en Communauté flamande ne seront pas considérées comme des ressources pour le calcul de la garantie de ressources.

Taux allouable aux bénéficiaires séjournant chez leurs enfants

Une disposition d'un des deux avant-projets d'arrêtés royaux d'exécution du texte proposé prévoit que nonobstant l'inscription dans les registres de la population à la même adresse que le demandeur, les enfants mineurs et les enfants majeurs pour lesquels des allocations familiales sont perçues ne sont pas censés partager la même résidence principale que le demandeur. En d'autres termes, le bénéficiaire de la garantie de ressources qui cohabite avec ces enfants en question peut prétendre au taux majoré.

Une autre question est de savoir si le bénéficiaire qui séjourne, pour des raisons de santé notamment, chez ses enfants majeurs ne bénéficiant plus d'allocations familiales, peut prétendre au taux majoré.

Le ministre peut comprendre l'argumentation sous-jacente à l'idée d'octroyer dans une telle hypothèse un taux majoré aux bénéficiaires en question.

Il ne souhaite toutefois pas, notamment pour des raisons budgétaires, s'engager pour l'instant dans cette voie. Il est préférable de mener au préalable une réflexion approfondie sur la problématique de la dépendance et des soins informels ainsi que sur l'interaction entre le régime de la garantie de ressources avec le régime de l'aide aux personnes âgées.

Le ministre suggère de mener, après l'adoption du texte proposé, une réflexion sur l'élargissement possible des hypothèses d'octroi du taux majoré de la garantie de ressources.

En ce qui concerne l'interaction avec le régime de l'aide aux personnes âgées, l'implication du ministre de l'Intégration sociale au niveau de la discussion est indiquée.

Mme Greta D'Hondt (CVP) suggère d'insérer la disposition précitée de l'avant-projet d'arrêté royal considéré par voie d'amendement dans le texte proposé.

Elle insiste ensuite pour que les différents régimes de prestations (et en particulier celui instauré par le projet et celui de l'aide aux personnes âgées) recourent autant que possible à des concepts identiques, dans l'intérêt même des droits du bénéficiaire.

Dans cette perspective, et par identité de motifs avec ce qui est prévu depuis peu dans le régime de l'aide aux

bejaarden werd onderbouwd, is het aangewezen dat de rechthebbende die bij bloed- of aanverwanten woont of bij wie de bloed- of aanverwanten (gaan) inwonen, het verhoogde bedrag blijven genieten. De spreekster kondigt de indiening aan van een amendement met die strekking.

Toe te kennen bedrag aan leden van kloosterorden

Voor de toekenning van de inkomensgarantie worden kloosterlingen niet als alleenstaanden beschouwd. De bestaansmiddelen van de hele kloostergemeenschap moeten dus in aanmerking worden genomen.

Tal van mannelijke en vrouwelijke kloosterlingen ontvangen momenteel een gewaarborgd inkomen. Met toepassing van de overgangsbepalingen van de voorgestelde tekst zullen ze die blijven ontvangen. De inkomensgarantiebepalingen zullen dus alleen van toepassing zijn op de nieuw in voormelde kloostergemeenschappen ingetreden leden.

Definitie van het begrip « alleenstaande » en controle op de toekenning van de uitkeringen

De minister onderschrijft het standpunt van mevrouw D'Hondt, wanneer zij stelt dat het nooit gemakkelijk is om na te gaan of de door de gerechtigde aangegeven gezinstoestand met de werkelijkheid overeenstemt. In de sociale beleids sfeer zal men bepaalde vormen van omzeiling van de wettelijke bepalingen wellicht nooit kunnen voorkomen. Het ligt niet in de bedoeling van de minister terzake bikkelarde controles — met inbegrip van « razzia's » — te gaan uitvoeren. De toekenning van uitkeringen zal aanvankelijk aan de hand van de gegevens uit het Rijksregister voor de natuurlijke personen worden getoetst, waarbij zij aangestipt dat ook de gemeentebesturen terzake hun verantwoordelijkheid moeten opnemen. Een coherente opsplitsing van de categorieën van rechthebbenden tussen alleenstaanden en niet-alleenstaanden verdient daarbij de voorkeur. Ook situaties waarbij mensen samenwonen, moeten dus in beeld worden gebracht.

Voorts zal het met de fraudepogingen wellicht niet zo'n vaart lopen.

Voorafgaande verplichting om zijn pensioenrechten te laten gelden

Artikel 5, § 7, eerste lid, van de voorgestelde tekst bepaalt dat de betrokkene zijn pensioenrechten moet laten gelden vooraleer hij aanspraak kan maken op de inkomensgarantie. Het tweede lid van hetzelfde artikel bepaalt dat de Koning de regels vaststelt die in een afwijking op die verplichting voorzien indien het pensioen wegens vervroeging wordt verminderd.

personnes âgées, il conviendrait que le bénéficiaire qui habite chez des parents ou alliés ou chez qui ceux-ci habitent ou vont habiter continue à bénéficier du taux majoré. L'intervenante annonce le dépôt d'un amendement en ce sens.

Taux allouable aux membres des communautés monastiques

Les membres des communautés conventuelles ne sont pas considérés comme isolés pour l'octroi de la garantie de ressources. Il convient donc de tenir compte des ressources de tout le couvent.

De nombreux moines perçoivent actuellement un revenu garanti. En application des dispositions transitoires du texte proposé, ils continueront à en bénéficier. Les dispositions de la garantie de ressources ne s'appliqueront donc qu'aux moines et moniales nouvellement admis dans ces couvents considérés.

Définition de la notion d'isolé et contrôle de l'octroi des prestations

Le ministre souscrit au point de vue de Mme D'Hondt selon lequel il n'est jamais aisé de vérifier si la situation déclarée par le bénéficiaire quant à la composition de son ménage correspond à sa situation réelle. En matière de politique sociale, on ne peut sans doute pas éviter certaines formes de contournement des dispositions légales. Il n'entre pas dans les intentions du ministre d'instaurer un dispositif de contrôle ultra-sévère, assorti de « razzias ». Le contrôle de l'octroi des prestations se fera au départ sur la base des données du Registre national des personnes physiques, les administrations communales étant également investies de responsabilités en la matière. Il est préférable de retenir une répartition cohérente des catégories de bénéficiaires, telle celle qui ventile ces derniers entre isolés et non isolés. Il faut donc tenir compte des cas de cohabitation.

Au demeurant les tentations de fraudes ne seront pas si importantes.

Obligation préalable de faire valoir ses droits à la pension

L'article 5, § 7, alinéa premier du texte proposé prévoit que l'intéressé est tenu de faire valoir ses droits à la pension avant de pouvoir prétendre à la garantie de ressources. L'alinéa 2 du même article prévoit que le Roi détermine les règles qui dérogent à cette obligation lorsque cette pension est réduite pour cause d'anticipation.

De minister wijst erop dat die afwijking gerechtvaardigd is door het feit dat met name de zelfstandigen die van oordeel zijn niet langer beroepsmatig actief te kunnen zijn, over de mogelijkheid moeten beschikken een aanvraag tot een vervroegde oppensioenstelling in te dienen. Mocht men die zelfstandigen ertoe verplichten hun activiteiten tot aan de leeftijd van 65 jaar voort te zetten en hen pas toestaan hun pensioenaanvraag op dat tijdstip in te dienen, dan negeert men daarbij een belangrijk maatschappelijk knelpunt.

Mevrouw Greta D'Hondt (CVP) is van mening dat de betrokkene zijn pensioenrechten moet laten gelden, zelfs bij vervroegde pensionering. Bovendien is het niet aangewezen via de ontworpen tekst meteen een pijnpunt te willen regelen dat — in het raam van het sociaal statuut van de zelfstandigen — in de specifiek daartoe opgerichte parlementaire subcommissie aan bod moet komen.

De minister wijst erop dat artikel 5, § 7, tweede lid, *de facto* voordelig voor de Schatkist en nadelig voor het sociaal statuut van de zelfstandigen uitvalt. Vervolgens kondigt hij aan een amendement te zullen indienen dat ertoe strekt de Koning de mogelijkheid te verlenen te voorzien in een afwijking, voor de gerechtigde, van de verplichting om zijn pensioenrechten te laten gelden zo zulks neerkomt op een vermindering van het pensioen wegens vervroeging. De minister wenst immers de exacte gevolgen van dat tweede lid en de mogelijke wisselwerkingen ervan met de hervorming van het sociaal statuut van de zelfstandigen, vooraf eens grondig te bekijken.

Indexering van de vrijgestelde bedragen

De ontworpen tekst voorziet niet in een indexering als zodanig van de vrijgestelde bedragen omdat zulks uit een administratief oogpunt uiterst complex zou zijn. Mocht een dergelijke indexering worden toegepast, dan onderstelt dat een permanente herberekening van al die bedragen en een herziening van alle dossiers, wat in de praktijk niet haalbaar is. De minister pleit er evenwel voor de diverse — ook de luidens de ontworpen tekst vrijgestelde — bedragen op geregelde tijdstippen aan de kosten van levensonderhoud aan te passen; zo niet komt men op termijn tot onwaarschijnlijke bedragen.

Mevrouw Greta D'Hondt (CVP) vraagt met aandrang om de indexering van de vrijgestelde bedragen principieel in de ontworpen tekst op te nemen, om op die manier het risico van ontwaarding van de bedragen te ondervangen; de concrete toepassingswijze terzake zou aan de Koning worden overgelaten.

Invloed van ongebouwde onroerende goederen

Naar analogie van het koninklijk besluit van 29 april 1969 houdende algemeen reglement betreffende het

Le ministre indique que cette dérogation est justifiée par le fait qu'il faut permettre aux travailleurs indépendants, notamment, qui estiment qu'ils n'ont plus la possibilité de gagner leur vie, d'introduire une demande de pension anticipée. Ce serait négliger un problème social important que d'imposer à ces travailleurs la poursuite de leurs activités jusqu'à l'âge de 65 ans et de n'autoriser l'introduction de leur demande de pension qu'à cet âge.

Mme Greta D'Hondt (CVP) estime qu'il convient que l'intéressé fasse valoir ses droits à la pension, même en cas de prise de cours anticipée de la pension. En outre, il n'est pas indiqué de régler immédiatement par le texte proposé un problème qui doit être appréhendé dans le cadre de l'examen du statut social des travailleurs indépendants au sein de la sous-commission parlementaire spécifique.

Le ministre indique que l'alinéa 2 du § 7 de l'article 5 est en fait avantageux pour le Trésor et désavantageux pour le statut social des travailleurs indépendants. Il annonce ensuite le dépôt d'un amendement précisant que le Roi dispose d'une faculté de dérogation à l'obligation, dans le chef du bénéficiaire, de faire valoir ses droits en matière de pension en cas de réduction de la pension pour cause d'anticipation. Le ministre souhaite en effet examiner au préalable les conséquences précises de cet alinéa 2 et les interactions de celui-ci avec la réforme du statut social des travailleurs indépendants.

Indexation des montants immunisés

L'indexation en tant que telle des montants immunisés n'est, pour des raisons de complexité administrative, pas prévue dans le texte proposé. Si cela était le cas, il faudrait en permanence recalculer l'ensemble des montants considérés et revoir l'ensemble des dossiers, ce qui est impraticable. Le ministre est toutefois favorable à une adaptation régulière au coût de la vie des différents montants, y compris ceux immunisés, prévus par le texte proposé, sous peine d'être confronté à terme à des montants irréalistes.

Mme Greta D'Hondt (CVP) insiste pour une inscription dans le texte proposé du principe d'indexation des montants immunisés (afin d'éviter les risques de dépréciation), la fixation des modalités concrètes de cette indexation étant laissée au Roi.

Prise en compte des biens immobiliers non bâtis

À l'instar de l'arrêté royal du 29 avril 1969 portant règlement général en matière de revenu garanti aux per-

gewaarborgd inkomen voor bejaarden en van de twee voorontwerpen van uitvoeringsbesluiten dat wanneer de aanvrager en/of de personen die met hem dezelfde hoofdverblijfplaats delen, alleen maar de volle eigendom of het vruchtgebruik van ongebouwde onroerende goederen genieten, bij de berekening van het inkomen, het volledige kadastrale inkomen van die goederen, vermindert met 1 200 Belgische frank, in aanmerking wordt genomen; het niet-vrijgestelde bedrag wordt daarbij met factor 9 vermenigvuldigd.

Inloed van de schulden van de gerechtigde op de vaststelling van de bestaansmiddelen

Een bepaling van een van de twee voorontwerpen van uitvoeringsbesluit van de voorgestelde tekst luidt als volgt : « In geval van afstand onder bezwarende titel van roerende of onroerende goederen worden de persoonlijke schulden van de aanvrager en/of van de personen die met hem dezelfde hoofdverblijfplaats delen, afgetrokken van de verkoopwaarde van de afgestane goederen op het ogenblik van de afstand op voorwaarde dat :

1° het persoonlijke schulden betreft van de aanvrager en/of van de personen die met hem dezelfde hoofdverblijfplaats delen;

2° de schulden werden aangegaan vóór de afstand;

3° de schulden werden afgelost of gedeeltelijk terugbetaald met de opbrengst van de afstand. ».

Voorwaarde van verblijf in België

Een bepaling uit een van de twee voorontwerpen van koninklijk besluit tot uitvoering van de voorgestelde tekst bepaalt het volgende : « Met het oog op de betaling van de inkomensgarantie wordt met bestendig en daadwerkelijk verblijf in België gelijkgesteld :

1° het verblijf in het buitenland gedurende minder dan 30 al dan niet opeenvolgende dagen per kalenderjaar; ».

Diezelfde tekst preciseert dat de controle op de verblijfplaats gebeurt door elke maand steekproefsgewijze verblijfsbewijzen op te vragen voor 5 % van de gerechtigden voor wie de inkomensgarantie wordt betaald op een persoonlijke rekening, geopend bij een financiële instelling.

Nationaliteitsvoorwaarde

De personen van vreemde nationaliteit, die geen vluchteling of staatloze zijn, die geen recht hebben op een pensioen krachtens een Belgisch stelsel en die geen onderdaan zijn van een lidstaat van de Europese Unie of van een land waarmee België een wederkerigheids-overeenkomst heeft gesloten dan wel het bestaan van een feitelijke wederkerigheid heeft erkend, kunnen geen aanspraak maken op de inkomensgarantie.

sonnes âgées, un des deux projets d'arrêtés d'exécution du texte proposé prévoit que lorsque le demandeur et/ou les personnes qui partagent avec lui la même résidence principale, n'ont la pleine propriété ou l'usufruit que de biens immeubles non bâtis, il est porté en compte pour le calcul des ressources, le total des revenus cadastraux de ces biens, diminué de 1 200 francs belges; le montant non immunisé étant multiplié par 9.

Prise en compte des dettes du bénéficiaire dans l'imputation des ressources

Une disposition d'un des deux avant-projets d'arrêtés d'exécution du texte proposé prévoit qu'en cas de cession à titre onéreux de biens meubles ou immeubles, les dettes personnelles au demandeur et/ou personnes qui partagent avec lui la même résidence principale, sont déduites de la valeur vénale des biens cédés au moment de la cession, à condition :

1° qu'il s'agisse de dettes personnelles au demandeur et/ou personnes qui partagent la même résidence principale;

2° que les dettes aient été contractées avant la cession;

3° que les dettes aient été apurées en tout ou en partie à l'aide du produit de la cession.

Condition de résidence en Belgique

Une disposition d'un des deux avant-projets d'arrêtés d'exécution du texte proposé prévoit qu'en vue du paiement de la garantie de ressources est assimilé à un séjour permanent et effectif en Belgique :

1° le séjour à l'étranger pendant moins de 30 jours, consécutifs ou non, par année civile.

Le même texte précise que le contrôle de la résidence est effectué par la demande de renvoi de certificats de résidence adressés tous les mois de façon aléatoire à 5 % des bénéficiaires pour lesquels la garantie de ressources est payée sur un compte personnel ouvert auprès d'un organisme financier.

Condition de nationalité

Les personnes de nationalité étrangère, non réfugiées ou non apatrides, dont aucun droit à une pension en vertu d'un régime belge est ouvert, qui ne sont pas ressortissantes d'un État membre de l'UE ou d'un État avec lequel la Belgique a conclu une convention de réciprocité ou a reconnu l'existence d'une réciprocité de fait, ne peuvent prétendre à la garantie de ressources.

Dat geldt bijvoorbeeld voor de ingezetenen van Zuid-Afrika of van bepaalde Aziatische landen.

Huidig aantal gerechtigden van het gewaarborgd inkomen

Er zijn thans 93 762 gerechtigden van het gewaarborgd inkomen voor bejaarden, van wie 17 732 tegen het gezinstarief en 76 032 tegen een ander tarief (alleenstaande en gezin/2).

46 576 personen genieten als alleenstaande het gewaarborgd inkomen tegen het tarief voor alleenstaanden. Dat tarief geldt voor 29 454 personen als samenwonende, van wie 17 869 als lid van een klooster-gemeenschap.

V. — ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING EN STEMMINGEN

Artikel 1

Mevrouw Greta D'Hondt (CVP) verwijst naar haar betoog tijdens de algemene bespreking en is, net als de Raad van State, van mening dat de artikelen 14 en 19 van de ontworpen tekst betrekking hebben op aangelegenheden als bedoeld in artikel 77 van de Grondwet (zogenoemde integraal bicamurale aangelegenheden) en dat ze derhalve uit het wetsontwerp zouden moeten worden gelicht omdat het een aangelegenheid regelt als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

Volgens *de minister* mag worden beschouwd dat artikel 19 van het wetsontwerp een « integraal bicamurale » aangelegenheid regelt. Hij is echter meer terughoudend over artikel 14, dat in feite een bepaling ten gronde is, die de beginselen van het Handvest van de sociaal verzekerde omzet.

De commissie beslist na bespreking de artikelen 19 en 14 los te koppelen van de voorgestelde tekst (zie hieronder, punt VI).

Artikel 1 wordt aangenomen met 9 stemmen en 2 onthoudingen.

Art. 2

De regering dient amendement n° 7 (DOC 50 0934/002) in, teneinde in de Franse versie van de ontworpen tekst en met het oog op de concordantie met de Nederlandse versie, de woorden « garantie de ressources aux personnes âgées » te vervangen door de woorden « garantie de revenus aux personnes âgées ».

Il en va ainsi des ressortissants d'Afrique du Sud ou de certains États asiatiques par exemple.

Nombre actuel de bénéficiaires du revenu garanti

Il y a actuellement 93 762 bénéficiaires du revenu garanti aux personnes âgées, dont 17 732 au taux ménage et 76 032 à d'autres taux (isolé et ménage/2).

46 576 personnes bénéficient du revenu garanti au taux isolé en tant que personnes isolées. 29 454 personnes bénéficient du même taux en tant que cohabitantes, dont 17 869 en tant que membres des communautés monastiques.

V. — DISCUSSION DES ARTICLES ET VOTES

Article 1er

Mme Greta D'Hondt (CVP) se réfère à son intervention dans la discussion générale et estime, à la suite du Conseil d'État, que les articles 14 et 19 du texte proposé concernent des matières visées à l'article 77 de la Constitution (dites bicamérales intégrales) et qu'elles devraient dès lors être disjointes du texte du projet tel que déposé, réglant une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

Le ministre estime que l'article 19 du projet peut être considéré comme réglant une matière « bicamérale intégrale ». Il est toutefois plus réservé quant à l'article 14, qui constitue en fait une disposition de fond transposant les principes de la Charte de l'assuré social.

Après discussion, la commission décide de disjointre les articles 9 et 14 du texte proposé (cf. point VI *infra*).

L'article 1er est adopté par 9 voix et 2 abstentions.

Art. 2

L'amendement n° 7 (DOC 50 0934/002) du gouvernement vise, dans la version française du texte proposé et par souci de concordance avec la version néerlandaise, à remplacer les mots « garantie de ressources aux personnes âgées » par les mots « garantie de revenus aux personnes âgées ».

Derhalve worden, bij wijze van technische correctie, het opschrift van de ontworpen tekst en alle artikelen die naar die benaming verwijzen in die zin aangepast.

Amendement n° 7 wordt eenparig aangenomen.

Het aldus geamendeerde artikel 2 wordt eenparig aangenomen.

Art. 3

Over dit artikel worden geen opmerkingen gemaakt. Het wordt eenparig aangenomen.

Art. 4

Mevrouw Greta D'Hondt (CVP) heeft vragen over de andere categorieën van personen dan die welke bedoeld zijn in het eerste lid van de voormelde bepaling en die de minister onder het geldingsgebied van de inkomensgarantie wenst te doen vallen.

Stemt de formulering van dat artikel overeen met dat van de overeenkomstige bepaling inzake gewaarborgd inkomen ?

De minister geeft aan dat hij geen enkele categorie van personen in het bijzonder voor ogen heeft. De uitbreiding van het toepassingsgebied *ratione personae* van de ontworpen tekst is een loutere mogelijkheid voor de Koning.

De overeenkomstige bepaling inzake gewaarborgd inkomen (zie artikel 1, § 2, van de wet van 1 april 1969) is in dezelfde bewoordingen gesteld en de Koning heeft nooit gebruikgemaakt van die mogelijkheid tot verruiming van het toepassingsgebied *ratione personae* van het gewaarborgd inkomen.

Artikel 4 wordt eenparig aangenomen.

Art. 5

Amendement n° 6 (DOC 50 0934/002) van de regering strekt ertoe § 7, tweede lid, van de ontworpen tekst te vervangen door een bepaling die de Koning de mogelijkheid biedt de regels vast te stellen die voorzien in een afwijking op die verplichting voor de gerechtigde om vooraf zijn rechten op pensioen te doen gelden indien het pensioen wegens vervroeging wordt verminderd.

De minister verwijst naar zijn antwoord tijdens de algemene bespreking en verklaart dat hij de mogelijkheid verleend aan de Koning niet onmiddellijk zal invoeren, maar dat hij deze bepaling voorafgaandelijk zal onderzoeken.

Amendement n° 6 wordt eenparig aangenomen.

Het aldus geamendeerde artikel 5 wordt eenparig aangenomen.

Par voie de conséquence, et à titre de correction technique, l'intitulé du texte proposé ainsi que tous les articles qui font référence à cette dénomination sont adaptés en ce sens.

L'amendement n° 7 est adopté à l'unanimité.

L'article 2, ainsi amendé, est adopté à l'unanimité.

Art. 3

Cet article est adopté sans observations à l'unanimité.

Art. 4

Mme Greta D'Hondt (CVP) s'interroge sur les catégories de personnes, autres que celles visées à l'alinéa 1er de la disposition proposée, que le ministre envisage d'englober dans le champ d'application de la garantie de revenus.

Le libellé de cet article est-il identique à celui de la disposition correspondante en matière de revenu garanti ?

Le ministre indique qu'il n'envisage aucune catégorie de personnes en particulier. L'extension du champ d'application *ratione personae* du texte proposé constitue une simple faculté dans le chef du Roi.

La disposition correspondante en matière de revenu garanti (article 1er, § 2 de la loi du 1er avril 1969) est identiquement formulée et le Roi n'a jamais fait usage de cette faculté d'extension du champ d'application *ratione personae* du régime du revenu garanti.

L'article 4 est adopté à l'unanimité.

Art. 5

L'amendement n° 6 (DOC 50 0934/002) du gouvernement vise à remplacer l'alinéa 2 du § 7 du texte proposé par une disposition conférant au Roi la faculté de déterminer les règles prévoyant une dérogation à l'obligation, dans le chef du bénéficiaire, de faire valoir au préalable ses droits à la pension lorsque la pension est réduite pour cause d'anticipation.

Le ministre renvoie à sa réponse dans la discussion générale et précise qu'il ne mettra pas immédiatement en œuvre cette faculté dans le chef du Roi mais qu'il mettra au préalable cette disposition à l'étude.

L'amendement n° 6 est adopté à l'unanimité.

L'article 5, ainsi amendé, est adopté à l'unanimité.

Art. 6

Mevrouw Greta D'Hondt (CVP) wijst op de moeilijkheden die inherent zijn aan het bepalen van het respectieve statuut van alleenstaande of samenwonende.

Volgens haar is het Rijksregister van de natuurlijke personen door de erin opgenomen vermeldingen van de domiciliëring van de betrokkenen alleen geen aangepast instrument om te kunnen vaststellen of een persoon daadwerkelijk alleenstaande of samenwonende is.

Vervolgens vraagt ze dat de deskundigen die deel uitmaken van de werkgroepen betreffende de vereenvoudiging en de informatisering van de sociale zekerheid onderzoeken welke middelen daartoe zouden kunnen worden gebruikt.

Amendement n° 8 (DOC 50 0934/002) van de regering strekt ertoe enerzijds in § 1 van de ontworpen tekst het derde lid te vervangen door een bepaling die luidt als volgt : « Wordt geacht dezelfde hoofdverblijfplaats te delen, de aanvrager en ieder ander persoon die hoofdzakelijk met hem op dezelfde plaats verblijft. Het hoofdzakelijk verblijf blijkt, hetzij uit de inschrijving in de bevolkingsregisters van de gemeente waar de verblijfplaats is gevestigd; hetzij uit ieder ambtelijk of administratief stuk dat op een werkelijk verblijf op eenzelfde adres duidt. ».

Anderzijds beoogt dat amendement in § 2 van de ontworpen tekst het tweede lid te vervangen door de volgende bepaling : « De volgende personen worden niet geacht dezelfde hoofdverblijfplaats te delen met de aanvrager, ondanks het feit dat zij in de bevolkingsregisters zijn ingeschreven op het adres van de aanvrager :

- 1° de minderjarige kinderen;
- 2° de meerderjarige kinderen waarvoor kinderbijslag wordt genoten;
- 3° de personen die in hetzelfde rusthuis of hetzelfde rust- en verzorgingstehuis of psychiatrisch verzorgingstehuis als de aanvrager zijn opgenomen. ».

De minister kan zich voorstellen dat het niet gemakkelijk is om in de praktijk na te gaan of de respectieve statuten van alleenstaande of met andere personen samenwonende stroken met de werkelijkheid. Het principe zelf van die statuten moet echter worden vastgesteld.

Het eerste deel van het amendement biedt precies enkele controlemogelijkheden.

Mevrouw Greta D'Hondt dient *amendement n° 5* (DOC 50 0934/002) in, teneinde in § 2 van de ontworpen bepaling een lid in te voegen op grond waarvan de alleenstaande gerechtigde die bij bloed- of aanverwanten in de eerste of tweede graad inwoont of gaat inwonen of bij wie deze inwonen of gaan inwonen, het verhoogde basisbedrag van de inkomensgarantie behoudt.

De indiener verwijst naar haar replieken tijdens de algemene bespreking.

De minister erkent de gegrondheid van het zorgpunt van de indiener van het amendement. Hij is bereid het

Art. 6

Mme Greta D'Hondt (CVP) souligne les difficultés inhérentes à la fixation des statuts respectifs d'isolé ou de cohabitant.

Le Registre national des personnes physiques ne constitue pas, selon elle, par les seules mentions de domiciliation des intéressés qui y figurent, un instrument adéquat pour constater si une personne est, dans les faits, isolée ou cohabitante.

Elle demande ensuite que les experts siégeant au sein des groupes de travail relatif à la simplification et à l'informatisation de la sécurité sociale examinent les instruments qu'il serait possible d'utiliser dans cette perspective.

L'amendement n° 8 (DOC 50 0934/002) du gouvernement vise d'une part, au paragraphe premier du texte proposé, à remplacer le troisième alinéa par une disposition précisant que sont censés partager la même résidence principale, le demandeur et toute autre personne qui réside habituellement avec lui au même endroit, la résidence habituelle ressortissant soit de l'inscription dans les registres de la population, soit de tout document officiel ou administratif attestant la réalité d'une résidence commune.

Cet amendement vise d'autre part, au paragraphe 2 de la disposition proposée, à compléter le second alinéa par une disposition prévoyant que ne sont pas censés partager la même résidence principale que le demandeur : les enfants mineurs, les enfants majeurs bénéficiaires d'allocations familiales, les personnes accueillies dans la même maison de repos (et de soins) ou la même maison de soins psychiatriques que le demandeur.

Le ministre conçoit qu'il ne soit pas aisé de contrôler, dans la pratique, la réalité des statuts respectifs d'isolé ou de personne résidant avec d'autres. Il convient toutefois d'établir le principe même de ces statuts.

L'amendement proposé offre précisément, dans son premier volet, des possibilités de contrôle.

L'amendement n° 5 (DOC 50 0934/002) de *Mme Greta D'Hondt* vise, au paragraphe 2 de la disposition proposée, à insérer un alinéa prévoyant que le bénéficiaire isolé qui habite ou va habiter chez des parents ou alliés au premier ou deuxième degré, ou chez qui ceux-ci habitent ou vont habiter, conserve le taux de base majoré de la garantie de ressources.

L'auteur renvoie à ses répliques dans la discussion générale.

Le ministre reconnaît la légitimité de la préoccupation de l'auteur. Il est disposé à examiner l'amendement ainsi

amendement en het onderliggende vraagstuk te onderzoeken. Hij kan het nu echter niet aanvaarden omdat hij niet zeker is van de gevolgen waarmee het gepaard gaat. Een en ander kan desgevallend worden geregeld door het koninklijk besluit tot uitvoering van de ontworpen tekst aangezien die, zoals hij is gewijzigd door amendement n° 8 van regering, de Koning de mogelijkheid biedt het toepassingsgebied *ratione personae* van het verhoogde basistarief van de inkomensgarantie uit te breiden.

Amendement n° 5 van mevrouw D'Hondt wordt verworpen met 9 tegen 2 stemmen.

Amendement n° 8 van de regering wordt eenparig aangenomen.

Het aldus geamendeerde artikel 6 wordt eenparig aangenomen.

Art. 7

Mevrouw Greta D'Hondt (CVP) attendeert erop dat de Raad van State opmerkt dat aangezien de pensioenen deel uitmaken van de bestaansmiddelen, de verwijzing in de tekst naar de pensioenen kan worden weggelaten.

De minister staat echter het behoud van die verwijzing voor omdat een ander soort van vrijstelling zal gelden voor de pensioenen en voor de inkomsten uit roerende en onroerende goederen.

Amendement n° 2 (DOC 50 0934/002) van mevrouw Genot c.s. heeft tot doel § 2 van de ontworpen tekst te vervangen door een bepaling op grond waarvan de vrijstelling van de bestaansmiddelen wordt uitgesloten van de deling van het bedrag van de bestaansmiddelen dat hoger ligt dan die vrijstelling door het aantal personen die dezelfde hoofdverblijfplaats delen als de betrokkene.

De hoofdindienster stipt aan dat de vrijstelling een individueel recht is en dat ze dus een bedrag per persoon moet vertegenwoordigen, in dezelfde geest als de ontworpen hervorming.

Mevrouw Greta D'Hondt (CVP) heeft vragen over de draagwijdte en de precieze doelstelling van dat amendement.

Aan de ontworpen tekst worden technische correcties aangebracht.

Amendement n° 2 wordt aangenomen met 9 stemmen en 2 onthoudingen.

Het aldus geamendeerde artikel 7 wordt aangenomen met dezelfde stemuitslag.

Art. 8

Mevrouw Greta D'Hondt (CVP) wijst op haar wetsvoorstel (DOC 50 0511/001) dat ertoe strekt op het stuk van de invloed van de bestaansmiddelen op de basisuitkering van ongebouwde en de gebouwde onroerende

que la problématique qui y est sous-jacente; il ne peut toutefois pas l'accepter actuellement étant donné qu'il n'est pas sûr des conséquences qui lui sont inhérentes. Ceci pourra éventuellement être réglé par l'arrêté royal d'exécution du texte proposé étant donné que celui-ci, tel qu'amendé par l'amendement n° 8 du gouvernement, confère au Roi des possibilités d'extension du champ d'application *ratione personae* du taux de base majoré de la garantie de revenus.

L'amendement n° 5 de Mme D'Hondt est rejeté par 9 voix contre 2.

L'amendement n° 8 du gouvernement est adopté à l'unanimité.

L'article 6, ainsi amendé, est adopté à l'unanimité.

Art. 7

Mme Greta D'Hondt (CVP) indique que le Conseil d'État relève qu'étant donné que les pensions font partie des ressources, la référence textuelle explicite à celles-ci peut être supprimée.

Le ministre prône néanmoins le maintien de cette référence étant donné qu'un type distinct d'immunisation s'appliquera d'une part aux pensions, d'autre part aux biens meubles et immeubles.

L'amendement n° 2 (DOC 50 0934/002) de Mme Genot et consorts vise à remplacer le paragraphe 2 de la disposition proposée par une disposition excluant l'immunisation des ressources de la division du montant des ressources excédant cette immunisation par le nombre de personnes qui partagent la même résidence principale que l'intéressé.

L'auteur principal indique que l'immunisation est un droit individuel et qu'elle doit donc représenter un montant par tête, dans le même esprit que la réforme proposée.

Mme Greta D'Hondt (CVP) s'enquiert de la portée et de l'objectif précis de cet amendement.

Des corrections techniques sont apportées au texte proposé.

L'amendement n° 2 est adopté par 9 voix et deux absentions.

L'article 7, ainsi amendé, est adopté par le même vote.

Art. 8

Mme Greta D'Hondt se réfère à sa proposition de loi (DOC 50 0511/001) qui entend traiter de la même façon, sur le plan de l'imputation des ressources sur l'allocation de base, les biens immobiliers non bâtis et les biens

goederen gelijk te behandelen, mits het kadastraal inkomen ervan niet hoger ligt dan een door de Koning bepaald bedrag.

De minister verwijst naar zijn antwoord tijdens de algemene bespreking en deelt voor het overige mee dat hij bereid is het mechanisme van aanrekening dat in dat wetsvoorstel wordt voorgestaan te onderzoeken als de laatste hand zal worden gelegd aan het koninklijk besluit tot uitvoering van de ontworpen tekst.

Aan het ontworpen artikel worden technische correcties aangebracht. Het artikel wordt eenparig aangenomen.

Art. 9

Over dit artikel worden geen opmerkingen gemaakt. Het wordt eenparig aangenomen.

Art. 10

Mevrouw Greta D'Hondt (CVP) heeft vragen over de uitlegging die moet worden gegeven aan het voorlaatste lid van de ontworpen bepaling, dat betrekking heeft op de gehele of gedeeltelijke bestemming van de opbrengst van de afstand van de bedoelde goederen uit het vermogen van de aanvrager dat in aanmerking wordt genomen.

De minister geeft aan dat dit lid betrekking heeft op het geval waarin de aanvrager afstand doet van zijn woning en er tegelijkertijd een andere verwerft. Als hij zijn woning verkoopt voor 2,5 miljoen Belgische frank en hij een andere koopt voor 1,75 miljoen Belgische frank, wordt als bestaansmiddelen alleen het verschil, dat wil zeggen 750 000 Belgische frank, in aanmerking genomen, alsmede het kadastraal inkomen van de nieuw verworven woning.

Artikel 10 wordt eenparig aangenomen.

Art. 11, 12 en 13

Over die artikelen worden geen opmerkingen gemaakt. Ze worden eenparig aangenomen.

Art. 13bis

Dat artikel, dat wordt ingevoegd door *amendement n° 4* (DOC 50 0934/002) van *mevrouw Greta D'Hondt*, bepaalt dat de vrijgestelde bedragen waarmee rekening wordt gehouden bij de vaststelling van het recht op de inkomensgarantie worden gekoppeld aan de evolutie van de index en dat de Koning de nadere regels voor die indexering vaststelt.

immobiliers bâtis, pour autant que leur revenu cadastral n'excède pas un montant déterminé par le Roi.

Le ministre renvoie à sa réponse fournie dans la discussion générale et se déclare pour le surplus favorablement disposé à examiner le mécanisme d'imputation retenu par cette proposition de loi, lors de l'élaboration définitive de l'arrêté royal d'exécution du texte proposé.

Des corrections techniques sont apportées au texte de l'article proposé, qui est adopté à l'unanimité.

Art. 9

Cet article, qui n'appelle pas de remarques, est adopté à l'unanimité.

Art. 10

Mme Greta D'Hondt (CVP) s'interroge sur l'interprétation qu'il convient de conférer à l'avant-dernier alinéa de la disposition proposée qui prévoit l'affectation en tout ou en partie du produit de la cession des biens considérés dans le patrimoine pris en considération du demandeur.

Le ministre indique que cet alinéa vise l'hypothèse où le demandeur cède son habitation pour en acquérir simultanément une autre. S'il cède son habitation pour 2,5 millions de francs belges et qu'il en achète une autre pour 1,75 million de francs belges, seule la différence, à savoir 750 000 francs belges, est prise en compte à titre de ressources, de même que le revenu cadastral de l'habitation nouvellement acquise.

L'article 10 est adopté à l'unanimité.

Art. 11, 12 et 13

Ces articles sont adoptés, sans observations, à l'unanimité.

Art. 13bis

Cet article, inséré par *l'amendement n° 4* (DOC 50 0934/002) de *Mme Greta D'Hondt*, prévoit l'indexation des montants immunisés qui sont pris en considération lors de la fixation du droit à la garantie des revenus, le Roi étant chargé de fixer les modalités concrètes de cette indexation.

De indiener wijst erop dat het wenselijk is ook de vrijgestelde bedragen op geregelde tijdstippen te indexeren. Gelet op de door de minister tijdens de algemene bespreking aangestipte administratieve moeilijkheden, komt het de Koning toe de concrete toepassingswijze van die koppeling aan het indexcijfer te bepalen.

De minister vraagt het amendement te verwerpen. Dat strekt immers tot de onverkorte aanpassing van de vrijgestelde bedragen aan het indexcijfer, wat administratief onhaalbaar is; zulks neemt echter niet weg dat het amendement een belangrijk aandachtspunt aankaart. Het ware aangewezen op geregelde tijdstippen na te gaan of die bedragen, gelet op de hogere kosten van levensonderhoud, nog wel op de reële levensduurte zijn afgestemd.

Amendement n° 4 van mevrouw D'Hondt wordt verworpen met 9 tegen 2 stemmen.

Art. 14

Over dit artikel worden geen opmerkingen gemaakt. Het wordt eenparig aangenomen.

Art. 15

Mevrouw Greta D'Hondt (CVP) vraagt hoe lang de rechthebbende tijdelijk het Belgisch grondgebied mag verlaten zonder dat de uitbetaling van de inkomensgarantie wordt opgeschort.

De minister preciseert dat het voorontwerp van koninklijk besluit tot uitvoering van de ontworpen tekst per kalenderjaar voorziet in een periode van 30 — al dan niet opeenvolgende — dagen. Ter vergelijking zij erop gewezen dat het koninklijk besluit van 29 april 1969 houdende algemeen reglement betreffende het gewaarborgd inkomen voor bejaarden terzake in een termijn van 90 dagen voorziet.

Artikel 15 wordt eenparig aangenomen.

Art. 15bis

Dit bij *amendement n° 3* (DOC 50 0934/002) van *de heer Delizée c.s.* ingevoegde artikel bouwt de mogelijkheid in om, onder de door de Koning vast te stellen voorwaarden, de inkomensgarantiegerechtigden een bijzondere verwarmingstoelage toe te kennen.

De heer Jean-Marc Delizée (PS) wijst erop dat dit amendement ertoe strekt een vergetelheid in de vigerende regeling inzake het gewaarborgd inkomen voor bejaarden weg te werken.

Volgens *mevrouw Greta D'Hondt (CVP)* is de indiening van dit amendement verantwoord. Zij wijst er evenwel op dat zij dat niet mede-ondertekend heeft omdat men-

L'auteur indique qu'il est souhaitable que les montants immunisés soient eux aussi régulièrement adaptés en fonction de l'évolution de l'indice des prix. Eu égard aux difficultés administratives mentionnées par le ministre dans la discussion générale, il appartient au Roi de fixer les modalités concrètes de cette liaison à l'index.

Le ministre demande le rejet de l'amendement. Celui-ci prévoit en effet l'adaptation pure et simple à l'indice des prix des montants immunisés, ce qui est administrativement impraticable. Le souci sous-jacent à l'amendement est toutefois important et il conviendrait d'examiner à échéances régulières si les montants considérés sont encore réalistes eu égard au coût de la vie.

L'amendement n° 4 de Mme D'Hondt est rejeté par 9 voix contre 2.

Art. 14

Cet article est adopté sans observations à l'unanimité.

Art. 15

Mme Greta D'Hondt (CVP) s'interroge sur le délai maximum autorisé durant lequel le bénéficiaire peut quitter temporairement le territoire belge sans que le paiement de la garantie ne soit suspendu.

Le ministre précise que l'avant-projet d'arrêté royal d'exécution du texte proposé prévoit à cet égard une durée de 30 jours, consécutifs ou non, par année civile. À titre de comparaison, l'arrêté royal du 29 avril 1969 portant règlement général en matière de revenu garanti aux personnes âgées prévoit un délai de 90 jours en la matière.

L'article 15 est adopté à l'unanimité.

Art. 15bis

Cet article, inséré par *l'amendement n° 3* (DOC 50 0934/002) de *M. Delizée et consorts* vise à prévoir la possibilité, dans les conditions à fixer par le Roi, de liquider une allocation spéciale de chauffage aux bénéficiaires de la garantie de ressources.

M. Jean-Marc Delizée (PS) indique que cet amendement vise à réparer un oubli par rapport à ce qui existe dans le régime actuel du revenu garanti aux personnes âgées.

Mme Greta D'Hondt (CVP) estime que le dépôt de cet amendement est justifié. Elle indique toutefois qu'elle n'a pas cosigné celui-ci pour le motif qu'il convient d'oc-

sen — ook in residuaire regelingen — recht hebben op uitkeringen die hen in staat stellen een menswaardig bestaan te leiden. Tegen die achtergrond is het niet langer aangewezen daarbovenop nog uitkeringen of andersoortige (verwarmings-)toelagen toe te kennen waar rond een bijstandssfeertje hangt.

De vorige spreker verklaart een verhoging van de basisbedragen voor te staan zo dat budgettair haalbaar is. Het ware immers verkieslijk geweest de inkomensgarantie tegen een hoger basisbedrag in te stellen. Dat neemt niet weg dat het amendement nu reeds voorziet in de toekenning van een premie teneinde de verwarmingskosten te dekken; gelet op de prijsstijgingen in die sector, is dat een almaar nijpender probleem.

Amendement n° 3 wordt eenparig aangenomen.

Art. 16

Over dit artikel worden geen opmerkingen gemaakt. Het wordt eenparig aangenomen.

Art. 17

Amendement n° 1 (DOC 50 0934/002) *van de regering* strekt ertoe de ontworpen tekst te vervangen door een bepaling die preciseert dat bij de vaststelling van de leeftijd die vereist is om de inkomensgarantie te genieten tijdens de overgangsperiode (die loopt tussen de inwerkingtreding van de wet en 31 december 2008), moet worden uitgegaan van de datum waarop de inkomensgarantie ingaat.

De minister wijst erop dat de noodzaak om het amendement in de dienen des te scherper werd gelet op een aantal dossiers die werden voorgelegd tussen de datum waarop de ontworpen tekst werd ingediend en die waarop deze bespreking plaatsvindt. Het amendement is tevens gerechtvaardigd vanuit het streven naar een gelijklopende regeling met de pensioenhervorming van 1997; die bepaalt dat bij de vaststelling van de pensioenleeftijd wordt uitgegaan van de datum van de op pensioenstelling en niet van de geboortedatum van de recht-hebbende.

Amendement n° 1 wordt eenparig aangenomen.

Het aldus gewijzigde artikel 17 wordt eenparig aangenomen.

Art. 18 tot 20

Over deze artikelen worden geen opmerkingen gemaakt. Ze worden eenparig aangenomen.

troyer aux personnes, y compris dans les régimes résiduels, des montants d'indemnités qui leur permettent de mener une vie décente. Dans cette optique, il n'est plus indiqué de leur octroyer en sus des allocations ou autres chèques de chauffage, concepts qui ont des re-lents de pauvreté.

L'orateur précédent se déclare favorable à l'augmentation des montants de base, si celle-ci est possible sur le plan budgétaire. Il aurait en effet été préférable d'instaurer un taux de base de la garantie de revenus plus élevé. Cela étant, le texte de l'amendement permet dès à présent d'octroyer une prime couvrant les frais de chauffage, qui est un problème de plus en plus aiguë eu égard à l'évolution du coût dans ce secteur.

L'amendement n° 3 est adopté à l'unanimité.

Art. 16

Cet article est adopté sans observations à l'unanimité.

Art. 17

L'amendement (n° 1, DOC 50 0934/002) du gouvernement vise à remplacer le texte proposé par une disposition précisant que l'âge de la garantie de ressources durant la période transitoire (allant de l'entrée en vigueur de la loi au 31 décembre 2008) doit être fixé en fonction de sa prise de cours.

Le ministre indique que le dépôt de l'amendement, qui est apparu d'autant plus nécessaire au vu de certains dossiers qui se sont présentés entre la date du dépôt du texte proposé et celle du présent examen, se justifie par le souci d'assurer un parallélisme avec la réforme des pensions de 1997 qui prévoit que l'âge de la pension dépend de sa date de prise de cours et non de la date de naissance du bénéficiaire.

L'amendement n° 1 est adopté à l'unanimité.

L'article 17, ainsi modifié, est adopté à l'unanimité.

Art. 18 à 20

Ces articles, qui n'appellent pas d'observations, sont adoptés à l'unanimité.

Art. 21

Mevrouw Greta D'Hondt (CVP) vraagt met aandrang dat de ontworpen tekst binnen een normale tijdsspanne en in elk geval uiterlijk met Pasen 2001 in werking zou treden.

De minister hoopt dat de Senaat de bepalingen van de ontworpen tekst waaromtrent hij zal worden aangezocht, snel zal bespreken. Voorts moet tevens rekening worden gehouden met de tijd die het onderzoek van het voorontwerp van koninklijk besluit door de Raad van State zal vereisen.

**VI. — SPLITSING VAN HET ONTWERP
(ARTIKEL 62.2, TWEEDE LID, VAN HET
REGLEMENT) EN STEMMING OVER DE
GEHELE TEKST**

Na de stemming over de artikelen van het wetsontwerp, wordt de ter bespreking voorliggende tekst in twee afzonderlijke ontwerpen gesplitst. De bepalingen van de artikelen 14 en 19 waarvoor de in artikel 77 van de Grondwet bedoelde integrale bicamerale procedure vereist is, worden samengevoegd in een nieuw wetsontwerp betreffende de betwistingen over de inkomensgarantie voor ouderen. De bepalingen waarvoor de in artikel 78 van de Grondwet bedoelde optionele bicamerale procedure van toepassing is, blijven in het oorspronkelijke wetsontwerp staan. Voorts worden een aantal technische verbeteringen, alsmede de opmerkingen van de juridische dienst in de ontworpen tekst ingevoegd.

Het gehele aldus gesplitste wetsontwerp (zie DOC 50 0934/004 en DOC 50 0934/005) wordt eenparig aangenomen.

De toegevoegde wetsvoorstellen vervallen dientengevolge.

De rapporteur,

Maggie DE BLOCK

De voorzitter,

Joos WAUTERS

Art. 21

Mme Greta D'Hondt (CVP) insiste pour une entrée en vigueur dans les délais normaux, et en tout cas au plus tard à Pâques 2001, du texte proposé.

Le ministre espère que le Sénat examinera rapidement les dispositions du texte proposé dont il aura été saisi. D'autre part, il conviendra de tenir compte du délai d'examen par le Conseil d'État de l'avant-projet d'arrêté royal du texte proposé.

**VI. — SCISSION DU PROJET (ARTICLE 62.2,
ALINÉA 2 DU RÈGLEMENT) ET VOTE SUR
L'ENSEMBLE**

Après le vote des articles du projet, le texte à l'examen est scindé en deux projets distincts. Les dispositions soumises à la procédure bicamérale intégrale prévue à l'article 77 de la Constitution (articles 14 et 19) sont reprises dans un nouveau projet de loi relatives aux contestations sur la garantie de revenus aux personnes âgées. Les dispositions soumises à la procédure bicamérale optionnelle prévue à l'article 78 de la Constitution sont laissées dans le projet originel. Des corrections techniques, ainsi que les observations du service juridique sont par ailleurs intégrées au texte proposé.

L'ensemble du projet de loi, tel que scindé (cf. DOC 50 0934/004 et DOC 50 0934/005), est adopté à l'unanimité.

Les propositions de loi jointes sont par conséquent sans objet.

La rapporteuse,

Maggie DE BLOCK

Le président,

Joos WAUTERS

BIJLAGE

**Bespreking (2 mei 2000) van de krachtlijnen van de
hervorming van het gewaarborgd inkomen
voor bejaarden**

Mevrouw Marie-Thérèse Coenen (Agalev-Ecolo) wenst de bedragen te kennen die respectievelijk kunnen worden toegekend inzake het gewaarborgd inkomen en de inkomensgarantie, in het geval van een hertrouwde rechthebbende van wie de nieuwe partner geen beroepsactiviteit uitoefent.

De heer Jef Valkeniers (VLD) wenst meer te vernemen over de bedragen die bij wijze van inkomensgarantie kunnen worden toegekend aan iemand die recht heeft op een gewaarborgd inkomen als alleenstaande, maar die samen gaat wonen met een andere alleenstaande die eveneens recht heeft op een gewaarborgd inkomen als alleenstaande.

De minister van Sociale Zaken en Pensioenen stipt aan dat, indien de rechthebbende is hertrouwd en zijn nieuwe partner het financieel moeilijk heeft, die partner kan vragen het basisbedrag van de inkomensgarantie te mogen ontvangen.

Bij feitelijke scheiding wordt voorts het basisbedrag ten gunste van de alleenstaande voormalige echtgenoot opgetrokken met 50 %.

In het reeds aangehaalde geval van samenwoning zij erop gewezen dat, onverminderd de verworven rechten (tijdens een overgangsperiode), elk van beide samenwonenden alleen nog recht heeft op het basisbedrag van de inkomensgarantie, wat minder is dan het gewaarborgd inkomen dat de betrokkenen momenteel nog toegekend krijgen als alleenstaanden.

De heer Jef Valkeniers (VLD) wijst op het risico dat de rechthebbenden fictief aparte woonplaatsen zullen behouden om aldus aanspraak te kunnen blijven maken op het als inkomensgarantie uitgekeerde hogere basisbedrag. De gemeenten worden niet geacht na te gaan of de door hun inwoners opgegeven sociale toestand al dan niet met de werkelijkheid strookt, al kan wel worden overwogen de OCMW's terzake een rol toe te bedelen.

De minister stipt aan dat, in geval van samenwoning van de rechthebbenden, de verlaging van het als inkomensgarantie uitgekeerde basisbedrag een logisch gevolg is van het feit dat de regeling inzake de inkomensgarantie een sociale-bijstandsregeling is. Alleenstaande rechthebbenden kampen bovendien met méér kosten dan samenwonenden.

Afgezien daarvan vormen mensen met een gewaarborgd inkomen die tegelijkertijd feitelijk samenwonen, in cijfers uitgedrukt slechts een kleine groep.

Mevrouw Pierrette Cahay-André (PRL FDF MCC) brengt de toestand onder de aandacht van een echtgenote van wie de man verdwenen is. Aangezien de verdwenene niet als overleden wordt beschouwd zolang de door de rechter uitgesproken verklaring van afwezigheid nog niet in kracht van gewijsde is gegaan (dan wel wettelijk ten vroegste vijf jaar na de verdwijning), kan de echtgenote in de tussentijd geen recht

ANNEXE

**Discussion, le 2 mai 2000, des lignes de force
de la réforme du revenu garanti aux
personnes âgées**

Mme Marie-Thérèse Coenen (Agalev-Ecolo) s'enquiert des montants respectivement allouables en matière de revenu garanti et de garantie de ressources à un bénéficiaire remarié dont le nouveau conjoint n'exerce pas d'activité professionnelle.

M. Jef Valkeniers (VLD) s'interroge sur les montants allouables en termes de garanties de ressources à un bénéficiaire du revenu garanti au taux isolé qui se met en ménage avec une personne seule, également bénéficiaire du revenu garanti au taux isolé.

Le ministre des Affaires sociales et des Pensions indique que si le bénéficiaire est remarié et que son nouveau conjoint est dans une situation financière difficile, ce dernier peut solliciter le montant de base de la garantie de ressources.

D'autre part, en cas de séparation de fait, le montant de base en faveur de l'ex-conjoint isolé est majoré de 50 %.

Par ailleurs, dans l'hypothèse citée de la cohabitation, il convient de signaler que sans préjudice des droits acquis (durant une période transitoire), chacun de ces cohabitants ne bénéficiera plus que de la garantie de ressources au taux de base, ce qui représente une diminution par rapport au montant au taux isolé du revenu garanti actuellement alloué aux dits bénéficiaires.

M. Valkeniers souligne le risque de maintien fictif de domiciliations distinctes dans le chef des bénéficiaires, dans la perspective de la conservation de la garantie de ressources au taux de base majoré. Sauf à conférer un rôle aux CPAS en la matière, les communes ne sont pas censées contrôler la réalité de la situation sociale de leurs habitants.

Le ministre indique que la réduction de la garantie de ressources au taux de base en cas de cohabitation des bénéficiaires est une conséquence logique du fait que le régime de la garantie de ressources constitue un régime d'assistance sociale. Les bénéficiaires isolés sont en outre confrontés à davantage de frais que les cohabitants.

Au demeurant, les personnes bénéficiaires du revenu garanti cohabitant de fait ne représentent pas un groupe numériquement important.

Mme Pierrette Cahay-André (PRL FDF MCC) évoque la situation de l'épouse d'une personne disparue. Étant donné que la personne disparue n'est considérée comme décédée qu'à compter de la date à laquelle la décision judiciaire de déclaration d'absence est coulée en force de chose jugée (soit légalement au plus tôt cinq ans après la disparition), ladite épouse ne peut, dans l'intervalle, prétendre à une pension de

doen gelden op een overlevingspensioen en moet zij genoeg nemen met wat haar als zogenaamde gescheiden partner toekomt, wat neerkomt op de helft van het pensioen *a rato* van het gezinsbedrag.

Kan die echtgenote aanspraak maken op het met 50 % verhoogde basisbedrag van de inkomensgarantie, net als iemand die in een rusthuis verblijft ?

De spreekster wil vervolgens weten of rekening wordt gehouden met de inkomsten van de kinderen van de persoon die recht heeft op een inkomensgarantie, maar die tegelijkertijd bij die kinderen inwoont.

Volgens *de minister* heeft de in het voorbeeld aangehaalde echtgenote, zo zij alleen woont en aan de andere voorwaarden voor de verkrijging van die uitkering voldoet (met name aan de minimumleeftijd van 62 jaar), onverkort recht op het verhoogde bedrag van de inkomensgarantie, zonder dat zij hoeft te wachten tot de termijn van vijf jaar na de verdwijning van haar echtgenoot is verstreken.

Met het oog op de berekening van de inkomsten van al wie het hoofdverblijf van de rechthebbende deelt, zal in het wetsontwerp eveneens rekening worden gehouden met het specifieke feit dat de rechthebbende met zijn kinderen samenwoont.

De heer Filip Anthuenis (VLD) is ingenomen met de door de regering, en inzonderheid door de minister van Sociale Zaken en Pensioenen, op de sporen gezette modernisering en innovatie van de regeling inzake het gewaarborgd inkomen voor ouderen.

De verhoging van de aan de rechthebbenden toegekende bedragen vormt het sleutelelement van die modernisering. Die verhoging ligt perfect in de lijn van het regeerakkoord, dat in een optrekking van de kleinste pensioenen voorziet.

Voor het overige heeft de spreker in het geheel geen bezwaar tegen de naamswijziging die de regeling van het gewaarborgd inkomen zal ondergaan.

Daarnaast stelt de spreker evenwel vast dat de bestaande rechten van wie op een gewaarborgd inkomen aanspraak kan maken, inzonderheid de samenwonenden, worden gehandhaafd. Hoewel hij zich niet tegen die handhaving verzet, heeft hij vragen bij de juridische leefbaarheid van het naast elkaar bestaan van twee categorieën van samenwonenden : zodra de nieuwe regeling in werking treedt, zullen er, naast de rechthebbenden op een gewaarborgd inkomen (die, zo zulks hen beter uitkomt, dat inkomen blijven ontvangen *a rato* van het aan alleenstaanden uitgekeerde bedrag), voortaan ook rechthebbenden op een inkomensgarantie zijn (die in dat geval twee basisbedragen ontvangen).

Wat de door de minister aangestipte individualisering van de rechten betreft, denkt de spreker dat daar *de facto* weinig van terecht zal komen.

De bepaling van sommige factoren, zoals de inkomsten, hangt immers af van de samenstelling van het gezin van diegene die op de uitkeringen aanspraak maakt. Een en ander hoeft geen probleem te vormen, aangezien het voor de hand ligt dat men rekening houdt met de inkomsten van alle gezinsleden.

Bovendien zou de individualisering van de rechten inzake het gewaarborgd inkomen, en in het bijzonder de individualisering van bepaalde factoren zoals het onderzoek naar de inkomsten, een precedent vormen voor andere bijstandsregelingen, zoals voor het bestaansminimum of de uitkeringen aan gehandicapten (inzonderheid de toekenning van een

survie et doit se contenter de la part de conjoint dit séparé, soit la moitié de la pension de retraite au taux ménage.

Cette épouse en question pourra-t-elle prétendre au montant de base de la garantie de ressources majoré de 50 %, à l'instar d'une personne placée en maison de repos ?

L'intervenante s'enquiert ensuite de la prise en compte des ressources des enfants du bénéficiaire de la garantie de ressources lorsque ce dernier cohabite avec eux.

Le ministre indique que pour autant qu'elle remplisse les autres conditions d'octroi de cette prestation (et notamment celle tenant à l'âge minimum de 62 ans), ladite épouse citée dans l'exemple pourra, si elle vit seule, immédiatement prétendre au montant majoré de la garantie de ressources, sans devoir attendre l'expiration du délai de cinq ans subséquent à la disparition de son conjoint.

D'autre part, le projet tiendra compte, pour le calcul des ressources de toutes les personnes qui partagent la même résidence principale que le bénéficiaire, de la situation spécifique de la cohabitation dudit bénéficiaire avec ses enfants.

M. Filip Anthuenis (VLD) se réjouit de la modernisation et de la rénovation du régime du revenu garanti aux personnes âgées opérées par le gouvernement et en particulier par le ministre des Affaires sociales et des Pensions.

L'élément le plus important de cette modernisation réside dans la majoration des montants alloués aux bénéficiaires. Cette majoration concorde entièrement avec l'accord de gouvernement qui prévoit l'augmentation des pensions les plus basses.

D'autre part, l'intervenant n'a aucune objection à l'égard du changement de dénomination du régime du revenu garanti.

L'orateur constate par ailleurs que les droits existants des bénéficiaires du revenu garanti, en particulier cohabitants, sont maintenus. Sans être opposé à ce maintien, il s'interroge toutefois sur la praticabilité juridique de la coexistence, à partir de l'entrée en vigueur du nouveau régime, de deux catégories de cohabitants, à savoir les bénéficiaires du revenu garanti, qui continuent à percevoir celui-ci au taux isolé, si cela leur est plus favorable, et les bénéficiaires de la garantie de ressources, qui perçoivent dans ce cas deux montants de base.

En ce qui concerne l'individualisation des droits évoquée par le ministre, le membre estime qu'il sera *de facto* peu question de celle-ci.

En effet, la fixation de certains éléments, comme les ressources, est fonction de la composition du ménage du bénéficiaire des prestations. Ceci n'est pas un problème étant donné que la prise en compte des ressources de l'ensemble des membres du ménage n'est que normale.

En outre, l'individualisation des droits, et en particulier de certains éléments comme l'enquête sur les ressources, en matière de revenu garanti constituerait un précédent pour d'autres régimes d'assistance, comme le minimum de moyens d'existence ou les allocations aux handicapés (et en particulier l'allocation de remplacement de revenu). Or, il convient

vervangingsinkomen). Het ware wat dat betreft evenwel aangewezen te komen tot een harmonisering van de voorschriften die op de diverse regelingen van toepassing zijn.

De spreker verwijst in verband met de modernisering van het in aanmerking nemen van de bestaansmiddelen van de rechthebbende naar de terzake ingediende wetsvoorstellen, die nog kunnen worden besproken.

De ambtshalve aanpassing van de uitkeringsdossiers is uiterst noodzakelijk.

De spreker heeft vervolgens vragen bij het behoud van de termijn van tien jaar die geldt voor de verkoop van onroerende goederen vóór de aanvraag om uitkeringen. Hij is voorstander van de afschaffing van die termijn. Met andere woorden, voor de berekening van de bestaansmiddelen zou rekening moeten worden gehouden met alle verkopen van onroerende goederen, dus ook met die welke meer dan tien jaar vóór de voormelde aanvraag hebben plaatsgehad. In verband met de verhoging van het basisbedrag van de inkomensgarantie ten behoeve van de gerechtigden die in een rusthuis zijn opgenomen, is de spreker van oordeel dat die ongetwijfeld sociale maatregel haaks staat op het bejaardenbeleid dat in België en meer bepaald in het Vlaams Gewest wordt gevoerd en dat erop gericht is die mensen zo lang mogelijk thuis te houden.

Wat is het verband tussen de voorgestelde hervorming en de door de Vlaamse Gemeenschap ingevoerde zorgverzekering ?

Tegen de voorgestelde verhoging zou overigens een motie van belangenconflict kunnen worden ingediend bij het Vlaams Parlement.

Bovendien is die verhoging onrechtvaardig ten aanzien van de gepensioneerden die de inkomensgarantie niet genieten en wier pensioen lichtjes hoger ligt dan dat gewaarborgd bedrag. Zij kunnen per definitie geen aanspraak maken op die verhoging hoewel ze met dezelfde problemen (en meer bepaald dat van de betaling van hun verblijfskosten in een rusthuis) te kampen kunnen hebben als degenen die de voormelde inkomensgarantie genieten.

Het verheugt de spreker dat voor de toekenning van de inkomensgarantie aan de zelfstandigen geen theoretisch pensioen in aanmerking wordt genomen, maar het pensioen dat ze daadwerkelijk krijgen rekening houdend met een eventuele verlaging per jaar vervroegde pensionering.

Meer in het algemeen en ook omwille van de billijkheid is de spreker voorstander van de afschaffing van de op de zelfstandigen toegepaste verlagingcoëfficiënt van 5 % per jaar vervroegde pensionering.

Mevrouw Marie-Thérèse Coenen (Ecolo-Agalev) kan het niet helemaal eens zijn met het uitgangspunt van de voorgestelde hervorming wanneer sprake is van een aanzet tot individualisering van de sociale rechten.

Het nieuwe uitkeringsstelsel voegt als het ware de situatie van de samenwonenden toe aan de tarieven « alleenstaande » en « gezin » waarin het stelsel van het gewaarborgd inkomen voor bejaarden voorziet.

De gevaren die het begrip samenwonende inhoudt, zijn echter naar voren gekomen in een andere socialezekerheidsregeling.

Men kan niet spreken van individualisering van de rechten aangezien men het bedrag van de inkomensgarantie aanpast

d'avoir égard à une harmonisation des règles applicables aux différents régimes.

En ce qui concerne la modernisation de la prise en compte des ressources du bénéficiaire, l'intervenant fait référence à la teneur de ses propositions de loi en la matière, lesquelles peuvent encore faire l'objet de discussions.

Quant à l'adaptation d'office des dossiers de prestations, elle est extrêmement nécessaire.

L'intervenant s'interroge ensuite sur le maintien du délai de dix ans applicable aux ventes de biens immobiliers précédant la demande de prestations. Il prône personnellement la suppression de ce délai. En d'autres termes, pour le calcul des ressources, il conviendrait de tenir compte de toutes les ventes immobilières, y compris celles qui sont antérieures de plus de dix ans à la demande précitée. S'attachant par ailleurs à la majoration du montant de base de la garantie de ressources en faveur des bénéficiaires admis dans une maison de repos, l'intervenant estime que cette mesure, certes sociale, se situe en porte à faux par rapport aux orientations de la politique des personnes âgées menée en Belgique, et principalement en Région flamande, lesquelles s'inscrivent dans le cadre du maintien de ces personnes aussi longtemps que possible à domicile.

Quel est le rapport entre la réforme proposée et l'assurance soins instaurée par la Communauté flamande ?

La majoration proposée pourrait au demeurant, le cas échéant, faire l'objet d'une motion en conflit d'intérêts, déposée au Parlement flamand.

En outre, cette majoration n'est pas juste vis-à-vis de la catégorie des pensionnés non bénéficiaires de la garantie de ressources qui ne perçoivent qu'un montant de pension légèrement supérieur à ladite garantie. Ils ne peuvent par définition pas prétendre à ladite majoration, bien qu'ils sont susceptibles d'être confrontés aux mêmes problèmes (et notamment celui du financement de leurs frais de séjour en maison de repos) que les bénéficiaires de la garantie précitée.

L'orateur se réjouit ensuite qu'en ce qui concerne les travailleurs indépendants, on tienne compte, pour l'octroi de la garantie de ressources, de la pension qui leur est réellement allouée, compte tenu d'une réduction éventuelle par année d'anticipation, et non d'une pension théorique.

Plus généralement, le membre prône, pour des raisons de justice également, la suppression du coefficient de réduction de 5 % par année d'anticipation de la prise de cours de la pension, appliqué aux travailleurs indépendants.

Mme Marie-Thérèse Coenen (Ecolo-Agalev) ne peut pas entièrement souscrire à la philosophie de la réforme proposée, lorsqu'il y est question d'une ébauche d'individualisation des droits sociaux.

Le nouveau régime d'allocations rajoute en quelque sorte aux taux « isolé » et « ménage » prévus par le régime du revenu garanti aux personnes âgées, la situation des cohabitants.

Or, dans un autre régime de la sécurité sociale, les dérives du concept de cohabitant ont été démontrées.

On ne peut pas parler d'individualisation des droits étant donné qu'on adapte le montant de la garantie de ressources

en men derhalve voorwaarden verbindt aan het ermee gepaard gaande recht, afhankelijk van de gezinssituatie van de gerechtigden.

De voorgestelde regeling leunt meer aan bij het principe van de algemene basisuitkering.

Bovendien is het in de hervorming gehanteerde begrip samenwonende niet duidelijk afgebakend. Een inkomensgarantiegerechtigde die bij zijn kinderen inwoont, wordt aldus niet langer beschouwd als een samenwonende, terwijl zulks wel het geval is voor degene die een werkloosheidsvergoeding krijgt. Kan de minister de betekenis van dat begrip verduidelijken ?

Wat het in aanmerking nemen van de bestaansmiddelen betreft, zou in geval van verkoop van een onroerend goed waarbij de opbrengst ervan in feite tot een roerende kapitalisatie leidt, rekening moeten worden gehouden met de winsten uit beleggingen. In dat opzicht zou rekening kunnen worden gehouden met het gemiddelde van de roerende markt.

De spreekster heeft ook vragen over het in aanmerking nemen van de lijfrenten. Worden ook een aangenomen waarde en afschrijving vastgesteld voor geschonken goederen ?

Bevoordeelt de nieuwe berekeningswijze van de afschrijvingsschalen van roerende en onroerende goederen niet de sociale categorieën (meer bepaald sommige zelfstandigen) die tijdens hun beroepsleven weinig hebben bijgedragen aan de sociale zekerheid ?

Een sociale categorie zal dus een voordeel kunnen genieten zonder compensatie, wat een probleem doet rijzen inzake billijkheid ten aanzien van de werknemers.

In verband met de controle op de toekenning van de uitkeringen stipt de spreekster aan dat de voorgestelde regeling het debat over de sociale inspectie om de concrete leefsituatie van de personen na te gaan opnieuw zal aanwakkeren, hoewel in het stelsel van de werkloosheidsverzekering onlangs werd gepoogd die aangelegenheid in goede banen te leiden. De loutere verklaring op erewoord over de situatie van de samenwonende is voor verbetering vatbaar.

Hoe verhoudt de onderhavige hervorming zich tot de zelfredzaamheidsverzekering ?

De heer Jan Peeters (SP) geeft aan dat hij het eens is met de door de minister uiteengezette beginselen van de hervorming.

Op het stuk van de principes maakt die hervorming een einde aan het verband tussen de drie regelingen inzake maatschappelijke bijstand, te weten het stelsel van het bestaansminimum, dat van het gewaarborgd inkomen voor ouderen en dat van de uitkeringen voor gehandicapten.

Tot nu toe berusten de basisbedragen van die drie bijstandsregelingen op dezelfde principes en zijn ze onderling afhankelijk.

Is de regering van plan het verband tussen het stelsel van het bestaansminimum en dat van de gewaarborgde uitkeringen voor ouderen juridisch te verbreken ?

De spreker is persoonlijk voorstander van dat type van verbreking. De bejaarden hebben per definitie geen perspectief meer op inschakeling in het beroepsleven; daarom dient hun een behoorlijk vervangingsinkomen te worden gewaarborgd.

Als hij vervolgens uitweidt over het vraagstuk van de uitkeringen voor de gerechtigden die in rust- en verzorgingstehuizen

et qu'on conditionne dès lors en quelque sorte le droit y afférent, en fonction de la situation familiale des bénéficiaires.

Le système proposé se rapproche davantage du principe de l'allocation universelle de base.

D'autre part, les contours de la notion de cohabitant consacrée par la réforme ne sont pas aisés à discerner. Ainsi, un bénéficiaire de la garantie de ressources vivant chez ses enfants n'est plus considéré comme un cohabitant, alors qu'un bénéficiaire d'une allocation de chômage soumis à pareille situation l'est. Le ministre pourrait-il fournir davantage de précisions quant à la portée de cette notion ?

Par ailleurs, en ce qui concerne la prise en considération des ressources, il serait indiqué de tenir compte, en cas de vente d'un bien immobilier qui se traduit en fait par une capitalisation mobilière du produit de celle-ci, du bénéfice des placements. On pourrait à cet égard prendre en considération la moyenne de l'évolution du marché mobilier.

L'intervenante s'interroge également sur la prise en compte des rentes viagères. De même, une valeur et un amortissement fictifs sont-ils conférés aux biens qui ont fait l'objet de donations ?

D'autre part, le nouveau système de calcul des tranches d'amortissement des biens mobiliers et immobiliers n'aboutit-il pas à privilégier les catégories sociales (certains indépendants en l'occurrence) qui ont très peu cotisé à la sécurité sociale durant leur vie professionnelle ?

Une catégorie sociale va donc pouvoir bénéficier d'un effet d'aubaine sans correctif par ailleurs, ce qui génère un problème d'équité par rapport aux travailleurs salariés.

S'attachant ensuite au contrôle de l'octroi des prestations, l'intervenante fait valoir que le nouveau système proposé donnera lieu à la relance du débat concernant l'inspection sociale, afin de vérifier la situation de vie concrète des personnes et ce, alors que dans le système de l'assurance chômage ce débat a récemment fait l'objet d'un essai de canalisation. Quant à la seule déclaration sur l'honneur de la situation de cohabitant, elle est perfectible.

Enfin, quelle est l'articulation entre le projet de réforme à l'examen et l'assurance autonomie ?

M. Jan Peeters (SP) indique qu'il approuve les principes de la réforme exposés par le ministre.

D'autre part, cette réforme coupe, sur les plans des principes, le lien entre les trois systèmes d'assistance sociale, à savoir le régime du minimum de moyens d'existence, le revenu garanti aux personnes âgées et le régime d'allocations aux handicapés.

Jusqu'à présent, les montants de base prévus par ces trois systèmes d'assistance étaient fondés sur les mêmes principes et étaient interdépendants.

La question est de savoir s'il entre dans les intentions du gouvernement de rompre juridiquement le lien entre le régime du minimum de moyens d'existence et celui des prestations garanties aux personnes âgées.

L'intervenante prône personnellement ce type de rupture. Les personnes âgées n'ont par définition plus de perspective d'insertion professionnelle et il convient dès lors de leur garantir un revenu de remplacement décent.

S'attachant d'autre part à la problématique des prestations versées à des bénéficiaires admis en institutions de repos et

zijn opgenomen, wenst hij dat er duidelijkheid komt over de notie van feitelijk gescheiden leven.

Momenteel is er maar sprake van feitelijk gescheiden leven als de betrokkene effectief als woonplaats het rust- of verzorgingstehuis kiest.

Het probleem ligt in de psychologische drempels waarmee de administratieve organisatie van die scheiding gepaard gaat.

Toch is het zo dat talrijke gerechtigden administratief een feitelijk gescheiden leven organiseren met het oog op de verhoging van bepaalde uitkeringen als zij eenmaal in een rusthuis zijn opgenomen.

De vraag is of feitelijk gescheiden leven dient te worden verstaan als het resultaat van de eenvoudige vaststelling dat de betrokkene in een rusthuis woont of van de administratief onderbouwde vaststelling dat de betrokkene effectief dat rusthuis als woonplaats heeft gekozen en niet langer zijn woonplaats van herkomst.

Zelf is de spreker voorstander van de eerste interpretatie, precies om de bovengenoemde psychologische drempels te voorkomen.

In het kader van het vraagstuk van de verhouding tussen thuisverzorging en verzorging in een tehuis behoort men ook naar de algemene context van het bejaardenbeleid te kijken. In de voorgestelde hervorming wordt het bedrag van de inkomensgarantie in geval van opname van de gerechtigde in een rust- of verzorgingstehuis effectief verhoogd; men mag echter niet uit het oog verliezen dat de steun voor hulp aan bejaarden die wordt verleend ingeval de graad van autonomie van de bejaarde erop achteruit gaat, voor twee derde wordt opgeheven als die bejaarde voor ten minste drie maanden in een dergelijke instelling wordt opgenomen.

Mevrouw Kathleen Van der Hooft (VLD) informeert naar de bedragen die worden verleend als beide (potentiële) IGO-gerechtigden, gehuwd of samenwonend, gelijktijdig in een (zelfde of ander) rusthuis worden opgenomen.

De minister geeft aan dat bij de berekening van de inkomensgarantie met de verkochte of overgedragen goederen rekening wordt gehouden voorzover zulks is geschied tijdens een periode van maximum tien jaar voor de datum waarop de inkomensgarantie ingaat.

Er moet evenwel een onderscheid worden gemaakt tussen de termijn die van toepassing is voor de vestiging van het recht op een inkomensgarantie en de termijn die van toepassing is voor de herziening van dat recht. De minister is bereid een bespreking aan te gaan in verband met die tweede termijn.

Inzake het behoud van de bestaande rechten van de IGO-gerechtigden, in het bijzonder de samenwonenden, vindt de minister dergelijke regeling op juridisch vlak verdedigbaar.

Hij heeft principieel trouwens geen bezwaren tegen het feit dat een gerechtigde die in een rust- of verzorgingstehuis is opgenomen, een inkomensgarantie ontvangt die is berekend volgens het verhoogde basisbedrag.

De minister deelt voorts mee dat hij in het kader van de door het Vlaams Parlement ingevoerde zorgverzekering geenszins van plan is zich op dat terrein te begeven. De federale overheid moet immers niet zorgen voor de vergoeding van niet-medische kosten.

Een afzonderlijk probleem bestaat er echter in te weten of een bepaald soort inkomensgarantie volgens de specifieke

de soins, l'orateur souhaite que la clarté soit faite au sujet de la notion de séparation de fait.

Actuellement, il n'est question de séparation de fait qu'à partir du moment où l'intéressé transfère effectivement son domicile à la maison de repos (et de soins).

Le problème réside dans les barrières psychologiques inhérentes à l'organisation administrative de cette séparation.

D'autre part, eu égard à la majoration de certaines prestations en cas d'admission des bénéficiaires en maison de repos, de nombreuses personnes organisent administrativement leur séparation de fait.

La question est de savoir s'il convient d'entendre la séparation de fait comme résultant de la simple constatation que l'intéressé réside en maison de repos ou de la constatation, étayée sur le plan administratif, que l'intéressé est effectivement domicilié à cette maison de repos et non plus à son domicile d'origine.

L'intervenant prône personnellement la première interprétation, précisément afin d'éviter ces barrières psychologiques précitées.

Par ailleurs, dans le cadre de la problématique du rapport entre les soins à domicile et les soins en maisons de repos, il convient d'avoir égard au contexte global de la politique du troisième âge. Si la réforme proposée majore effectivement le montant de la garantie de ressources en cas d'admission du bénéficiaire en institution de repos (et de soins), il ne faut pas perdre de vue que l'allocation pour l'aide aux personnes âgées, accordée aux personnes âgées confrontées à une perte du degré d'autonomie, est suspendue à raison des deux tiers lors de l'admission de ces dernières, pour trois mois au moins, dans pareille institution.

Mme Kathleen Van der Hooft (VLD) s'enquiert des montants allouables dans l'hypothèse où deux bénéficiaires (potentiels) de la garantie de ressources, mariés ou cohabitants, sont simultanément admis en maison de repos (identiques ou distinctes).

Le ministre indique qu'en ce qui concerne la prise en compte, dans le calcul des ressources, des biens immobiliers vendus ou cédés, on se reporte au maximum dix ans avant la date de prise de cours de la garantie de ressources.

Il convient toutefois de distinguer le délai applicable à la constitution du droit à la garantie de ressources et le délai applicable à la révision du droit. Le ministre se déclare ouvert à une discussion en ce qui concerne le second délai.

En ce qui concerne le maintien des droits existants en faveur des bénéficiaires, en particulier cohabitants, du revenu garanti, le ministre estime qu'un tel mécanisme se défend sur le plan juridique.

Il ne voit par ailleurs pas de problème de principe à ce que le bénéficiaire admis dans une maison de repos ou dans une MRS perçoive une garantie de ressources calculée au taux de base majoré.

Le ministre signale d'autre part qu'il n'entre nullement dans ses intentions d'empiéter sur les attributions du Parlement flamand, dans le cadre de l'assurance soins instaurée par ce dernier. L'autorité fédérale ne doit en effet pas indemniser des soins non médicaux.

Un problème distinct est toutefois de savoir s'il convient d'octroyer un certain type de garantie de ressources, en fonc-

toestand van de betrokkenen (bijvoorbeeld bij opname in een rusthuis) moet worden verleend. Volgens de minister is in geval van onvrijwillig feitelijk gescheiden leven als gevolg van de opname van de gerechtigde in een verzorgingstehuis een rechtzetting nodig van de toestand die voortvloeit uit de huidige regeling inzake het gewaarborgd inkomen. Voor het overige moet de zaak nog worden uitgediept.

De vertegenwoordiger van de minister merkt op dat het absoluut noodzakelijk is een termijn vast te stellen voor het laten meetellen, bij de berekening van de inkomsten, van roerende of onroerende inkomsten wanneer die vóór de aanvraag tot inkomensgarantie werden overgedragen.

Wat de verworven rechten betreft, zij gepreciseerd dat de nieuwe wet alleen toepasselijk is op de nieuwe dossiers, die dus op datum van de inwerkingtreding van die nieuwe wet worden samengesteld. De overige, lopende dossiers worden onderzocht en zijn alleen aan herziening toe voorzover de rechten die de nieuwe wet aan de begunstigde toekent, gunstiger voor hem uitvallen. In dat verband is geen sprake van enige schending van het gelijkheidsbeginsel : samenwonenden worden immers — ongeacht hun burgerlijke staat — gelijkelijk behandeld. De samenwoning wordt vastgesteld aan de hand van de verklaring die de gezinssamenstelling aangeeft.

De vertegenwoordiger van de minister wijst er vervolgens op dat men in het raam van de nieuwe inkomensgarantieregeling net heeft willen voorkomen dat het begrip « samenwonende » discussies zou uitlokken. Het strikt individuele karakter van de rechten betekent dat per persoon, op grond van de door de regelgeving vastgestelde criteria, een basisbedrag wordt toegekend. Het verhoogde basisbedrag wordt toegekend aan een persoon van wie, aan de hand van de verklaring inzake de gezinssamenstelling kan worden vastgesteld dat hij alleen woont of in een uitzonderlijke situatie verkeert. Daarbij kan worden gedacht aan een aantal gevallen van onvrijwillige feitelijke scheiding wanneer de gerechtigde bijvoorbeeld in een rust- (en verzorgings-)tehuis werd opgenomen, waarbij men objectief kan stellen dat de uitkeringsgerechtigde meer zorgbehoevend is.

Blijkt uit voormelde verklaring dat verscheidene personen op hetzelfde adres wonen, dan ontvangt elk van die personen het basisbedrag. Het feit om, bij een plaatsing in een rust- (en verzorgings-)tehuis een gewijzigde verblijfplaats op te leggen, kan uit een psychologisch oogpunt wellicht ongunstig overkomen. Dat neemt echter niet weg dat de gerechtigde, door het feit alleen dat hij een afzonderlijke verblijfplaats heeft, aanspraak op een verhoogd basisbedrag kan maken.

Om het verblijf in een rust- (en verzorgingstehuis) vast te stellen, is de afgifte van een verklaring inzake de gezinssamenstelling niet vereist : aan de hand van een specifieke code kan dat verblijf immers via het Rijksregister worden vastgesteld. Op die manier kan de administratie dus nagaan of de gerechtigde de voorwaarden vervult om aanspraak te maken op het verhoogde bedrag, zonder daarvoor een aantal inspecties te hoeven uitvoeren.

De kwestie over het toe te kennen inkomensgarantiebedrag zo beide gerechtigden samen in een rusthuis zijn opgenomen, werd tot dusver evenwel nog niet uitgeklaard.

Het feit dat de gerechtigde die in een rusthuis verblijft, een verhoogd basisbedrag ontvangt, houdt geen onrechtvaardigheid ten opzichte van de pensioengerechtigden in.

tion de situations spécifiques de personnes (par exemple en cas d'admission en maison de repos). Selon le ministre, il convient de rectifier la situation découlant du régime actuel du revenu garanti, en cas de séparation de fait involontaire du fait de l'admission du bénéficiaire dans une institution de soins. Pour le surplus, la réflexion doit encore être menée.

Le représentant du ministre fait valoir qu'il convient nécessairement de fixer un délai dans la prise en compte, dans le calcul des ressources, de revenus mobiliers ou immobiliers, lorsque ceux-ci ont été cédés avant la demande de garantie de ressources.

En ce qui concerne le problème des droits acquis, il convient de préciser que la nouvelle législation ne s'applique qu'aux nouveaux cas, c'est-à-dire qu'aux cas qui se produisent à la date d'entrée en vigueur de celle-ci. Les autres dossiers, en cours, sont examinés et il n'y a de révision de ceux-ci que dans la mesure où la nouvelle législation confère des droits plus favorables au bénéficiaire des prestations. Il n'y a pas de rupture d'égalité : on traite en effet de la même manière les personnes qui vivent ensemble, quel que soit leur état civil. Le certificat de composition de famille permet de déterminer la cohabitation.

Le représentant du ministre indique ensuite que le débat sur la notion de cohabitant a précisément voulu être évité dans le cadre du nouveau système de garantie de ressources. L'individualisation des droits signifie qu'il y a un taux de base accordé par personne, sur la base des critères fixés par la réglementation. Le taux de base majoré est quant à lui accordé à une personne dont le certificat de composition de famille permet de démontrer qu'elle vit seule ou, par exception, dans certaines hypothèses de séparation de fait involontaire, comme en cas d'admission du bénéficiaire dans une maison de repos (et de soins), où on peut objectivement estimer que les besoins du bénéficiaire des prestations sont plus importants.

Si le certificat considéré fait apparaître plusieurs personnes habitant à la même adresse, ces personnes bénéficient chacune du taux de base. Le fait, en cas de placement en institution de repos (et de soins), d'imposer un changement de résidence peut sans doute sur le plan psychologique être considéré comme un élément défavorable mais il n'en demeure pas moins que le seul fait pour le bénéficiaire d'avoir une résidence séparée permet de prétendre au taux de base majoré.

Pour déterminer la résidence en maison de repos (et de soins), la délivrance du certificat de composition de famille n'est pas nécessaire, car le Registre national permet de déterminer, par le biais d'une mention avec un code spécifique, cette résidence. L'administration a dès lors ainsi la possibilité de déterminer, sans devoir recourir à des mécanismes d'inspection, si le bénéficiaire répond aux conditions d'octroi du taux majoré.

La question du taux allouable de la garantie de ressources lorsque les deux bénéficiaires sont simultanément admis en maison de repos n'a quant à elle pas encore été tranchée.

Le fait que le bénéficiaire d'une garantie de revenus admis en maison de repos bénéficie d'une allocation au taux de base majoré n'est pas inéquitable vis-à-vis des bénéficiaires de pension.

Zodra iemand die in een rusthuis is opgenomen, om een inkomensgarantie tegen een verhoogd basisbedrag verzoekt, kan hij daarop, aangezien die inkomensgarantie een geïndividualiseerd recht is, wettelijk gesproken aanspraak maken voorzover alle overige voorwaarden voor de toekenning van de inkomensgarantie vervuld zijn.

Zo de betrokkene reeds een inkomensgarantie tegen het basisbedrag ontving, zal de administratie het bedrag van die uitkering opnieuw berekenen.

De vertegenwoordiger van de minister wijst er voorts op dat de regeling inzake de afbetaling van roerende en onroerende goederen die personen niet bevoorrecht die een aanzienlijk vermogen hebben verworven. De nieuwe uitkeringsregeling houdt immers geen rekening meer met de periode van tien jaar waarna de overdracht — onder bezwarende titel of om niet — van het goed niet langer in aanmerking wordt genomen. Die overdracht blijft dus meetellen zolang de begunstigde recht op een inkomensgarantie heeft. Evenzo moet rekening worden gehouden met het effect van de eenmalige afbetaling van 1,5 miljoen Belgische frank.

Al die factoren samen leiden ertoe dat eigenaars van bescheiden woningen thans beter af zijn dan vroeger.

*
* *

Dès lors qu'une personne admise dans une maison de repos sollicite le bénéfice d'une garantie de ressources au taux majoré, elle peut, compte tenu du fait que cette garantie de revenus constitue un droit individualisé, légitimement y prétendre pour autant que toutes les autres conditions d'octroi de la garantie de ressources soient remplies.

Si elle percevait déjà une garantie de ressources au taux de base, l'administration procèdera à un recalcul du montant de cette allocation.

Le représentant du ministre signale par ailleurs que le système d'amortissement des biens immobiliers et mobiliers ne privilégie pas les personnes qui ont pu se constituer un patrimoine important. En effet, le nouveau régime d'allocations ne tient plus compte de la période de dix ans au-delà de laquelle la cession du bien, à titre gratuit ou onéreux, n'est plus prise en compte. Cette cession continue donc à être comptabilisée, tant que le bénéficiaire a droit à la garantie de ressources. De même, il convient de tenir compte de l'effet d'amortissement unique de 1,5 million de francs belges.

La conjonction de ces facteurs fait que les propriétaires d'habitations modestes seront avantagés par rapport à la situation actuelle.

*
* *